

**DUNAHARASZTI VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2019 – 2024.**

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Bevezető	3. oldal
II.	Gazdasági helyzetelemzés	4. oldal
	1. Bevételek és kiadások alakulása	4. oldal
	2. Központi költségvetési támogatások	6. oldal
	3. Helyi adók	7. oldal
III.	Igazgatás	13. oldal
IV.	Szociális terület	13. oldal
V.	Köznevelés	18. oldal
VI.	Gyermekvédelem	20. oldal
VII.	Egészségügy	22. oldal
VIII.	Kultúra, innováció	23. oldal
IX.	Közművelődés	24. oldal
X.	Sport	27. oldal
	1. Intézményi sport	27. oldal
	2. Szabadidősport, tömegsport	27. oldal
	3. Versenysport	28. oldal
XI.	Intézményi fejlesztések	29. oldal
	1. Pályázati beruházások	29. oldal
	2. Oktatási-nevelési intézmények	29. oldal
	3. Egészségügyi intézmények	31. oldal
	4. Kulturális intézmények	32. oldal
	5. Sportcélú fejlesztések	33. oldal
	6. Egyéb intézményi fejlesztések	34. oldal
	7. Iskolákhoz tartozó létesítmények fenntartása, beruházásai	35. oldal
	8. Önkormányzati lakások	35. oldal
XII.	Vízellátás, szennyvízelvezetés,- tisztítás	36. oldal
XIII.	Csapadékvíz-elvezetés	40. oldal
XIV.	Hulladék-gazdálkodás	43. oldal
XV.	A közúthálózat fejlesztése	44. oldal
XVI.	Helyi tömegközlekedés	45. oldal
XVII.	Közvilágítás	45. oldal
XVIII.	Környezetvédelem, zöldterületek	45. oldal
XIX.	Köztemető	47. oldal
XX.	Közbiztonság	47. oldal
XXI.	DV Dunaharaszti Vagyongazdálkodási Kft.	51. oldal

I. BEVEZETŐ

1. Dunaharaszti és a nagyvilág

Szűkebb hazánk, Dunaharaszti a rendszerváltozás óta eltelt három évtizedben, története talán legfényesebb korszakát éli; de hogyan jutottunk el idáig, és merre érdemes továbbhaladnunk?

Semmiből emelkedő erős közösség, mely a XIX. század végére már biztos alapokon áll és erős identitással bír – ezzé vált Haraszti a török pusztítást követő első két évszázadban. A Bajorországból érkező telepesek házat, templomot, iskolát építettek, első uraik, a Laffertek a mai napig ható nyomot hagytak a városképen. Szimbolikus erővel hat, hogy napjainkban is az általuk emelt épületből igazgatjuk a mai várost, erre emlékeztetnek azok az eredeti téglák is, amelyek a legutóbbi felújításkor kerültek elő az ajtószárnyak kibontásakor.

A boldog békeidőkben, a Monarchia idején Dunaharaszti már izmosodó, a terjeszkedő fővároshoz ezer szállal kapcsolódó település, melyet a HÉV-vonal az ország vérkeringésébe is bekapcsol. A világháborúk, majd a szocializmus évtizedei azonban megakasztják a fejlődést, alvóvárosként meghatározva Haraszti helyét Budapest agglomerációjában. A rendszerváltozás idejére sok szegmensben, főként a települési infrastruktúra területén kerültünk hátrányba a környékbeli településekkel szemben.

Az elmúlt 30 év képviselő-testületei és polgármesteri hivatala, összefogva a település lakosságával, nagy léptekkel dolgozta le ezt a hátrányt. Mára elértük azt, hogy Dunaharaszti közművesítettsége 100 %-osnak mondható, hogy a település belterületi útjai szilárd burkolatúak, hogy kiépült és jelentősen kibővült az intézményrendszer, az iparterület munkát biztosít a helyieknek, adóbevételt pedig az önkormányzatnak. Dunaharaszti immár 20 éve város, erős alapjain biztosan álló, hagyományait büszkén ápoló, soknemzetiségű és sokasodó település, melyet meghatároz a Kis-Duna vonzásában elterülő, gyönyörű természeti környezete.

Nekünk a nagyvilág.

2. Mi a célunk? A kompakt város

Az elmúlt évtized település-fejlesztéssel foglalkozó szakirodalmában egyre többször használt, divatos kifejezés a „kompakt város” fogalma. Mit is jelent ez? Leginkább azt, hogy egy adott település képes kiszolgálni lakói oktatási-, kulturális-, sport- és szabadidős igényeit, miközben biztosítja az élhető város infrastrukturális és kereskedelmi kereteit, és munkát ad az aktív korú lakosoknak.

Dunaharaszti rálépett erre az útra, és biztosan halad is ebbe az irányba. Az előttünk álló évtized során befejezhetőek a nagy intézményfejlesztések, amelyek forrásaink nagy részét igénybe vették az elmúlt években. A beépíthető lakóterületek lassú elfogyásával a város népessége stabilizálódhat, így erőnket egyre inkább a meglévő, beépült lakónegyedek fejlesztésére, gazdagítására fordíthatjuk. A kompakt város koncepciója abból indul ki, hogy a helyben biztosított szolgáltatások igénybe vételével csökkenthető a nagyváros felé (és vissza) irányuló utazások ideje és száma, a tömegközlekedés modernizálásával az autók használata, és mindez jótékonyan hat a klímaváltozás elleni, mind fontosabb küzdelemre, a levegő minőségére, a városban lakók egészségére; ugyanakkor növeli az összetartozás erejét, a helyi identitás kialakításában jelentős szerepe van. Dunaharaszti jók az esélyei arra, hogy mindezt megvalósítsa.

A 2024-ig kitekintő Gazdasági Programmal ezt a törekvést igyekszünk megalapozni.

II. GAZDASÁGI HELYZETELEMZÉS

A gazdasági program végrehajtásának elengedhetetlen feltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzatok egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása. Az elmúlt évek alatt folyamatos átrendeződés történt az önkormányzati bevételek szerkezetében, amelyben egyre nagyobb szerepet kaptak a saját bevételek, ezen belül is jelentős mértékben emelkedtek a helyi adó bevételek. Emellett a költségvetési támogatások csökkenése, a központi kormányzat szolidaritási hozzájáruláson keresztül történő forráselvonása volt megfigyelhető.

Az elmúlt öt évben az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzete stabil volt, a költségvetési, pénzügyi egyensúlyt és a likviditást folyamatosan biztosítani tudtuk, az Önkormányzat a fizetési kötelezettségeit határidőre teljesítette. Működési hitel felvételére nem került sor, fejlesztési célú hitel felvételével utoljára 2014. évben élt az Önkormányzat. Az Önkormányzat hosszú lejáratú hiteleinck 2019. december 31-ei állománya 528.397.041,- Ft volt.

Az uniós és hazai fejlesztésű projektekhez az Önkormányzat saját forrásból biztosította az önerőt, ezen felül tisztán saját erős fejlesztéseket is megvalósított.

A költségvetés főösszegéhez képest adósságállományunk minimális, így fejlesztési céljaink biztosításához szükség esetén fejlesztési hiteleket is bevonhatnánk, azonban azt a hatályos jogszabályok megnehezítették. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. §-a értelmében az önkormányzat – néhány kivétellel - érvényesen csak a Kormány előzetes hozzájárulásával vállalhat a Polgári Törvénykönyv szerinti kezességet és garanciát, valamint köthet adósságot keletkeztető ügyletet, az engedélyezési eljárás azonban olykor közel egy évig is elhúzódhat. Dunaharaszti Város Önkormányzata utoljára 2014 márciusában nyújtott be hitelengedélyezési kérelmet három fejlesztési célra, amelyből a 2014. évi utépítésekhez és a 2014. évi csapadékvíz-elvezetésekhez kapcsolódó hitelek felvételére 2014 decemberében kaptunk engedélyt, a Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolában és a Dunaharaszti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában a konténeriskolák megvalósításához kért engedélyt ugyanakkor elutasították.

1. Bevételek és kiadások alakulása

A 2015-2019. közötti években a költségvetés (betételekötéseket és -felbontásokat nem tartalmazó) bevételi és kiadási főösszege évről évre növekedett.

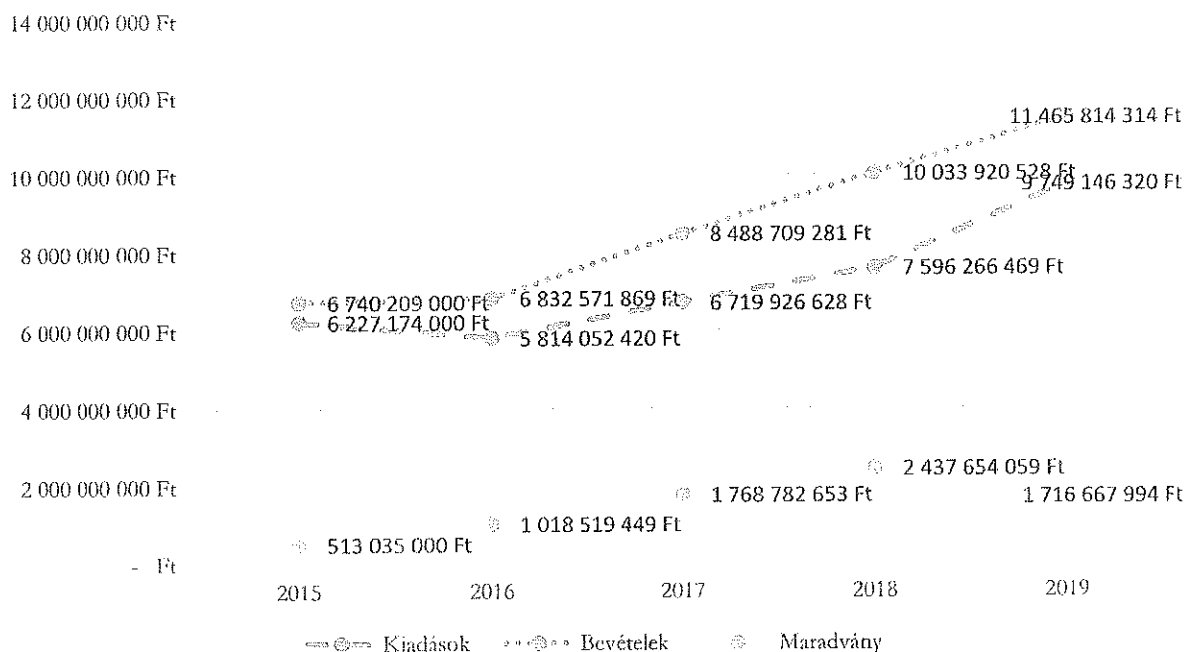
A bevételek és kiadások, illetve a maradvány alakulását 2015. és 2019. között rovatonként az alábbi táblázat tartalmazza, a kiadási és a bevételi főösszegek és a maradvány változását a diagram szemlélteti.

Dunaharaszti Város Önkormányzata költségvetésének teljesítési adatai 2015-2019.

Megnevezés	Rovat	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Személyi juttatások	K1	1 083 604 000 Ft	1 132 413 836 Ft	1 203 193 586 Ft	1 362 837 264 Ft	1 613 740 249 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	K2	307 363 000 Ft	317 867 650 Ft	286 193 762 Ft	289 675 273 Ft	323 757 744 Ft
Dologi kiadások	K3	1 873 355 000 Ft	1 647 900 931 Ft	1 626 280 841 Ft	1 688 565 143 Ft	1 962 126 938 Ft
Ellátottak pénzbeli juttatásai	K4	57 766 000 Ft	35 367 217 Ft	39 354 328 Ft	36 728 800 Ft	33 459 588 Ft
Egyéb működési célú kiadások	K5	233 273 000 Ft	210 491 882 Ft	463 583 943 Ft	607 647 899 Ft	821 407 730 Ft
Beruházások	K6	664 749 000 Ft	464 243 128 Ft	392 824 679 Ft	1 102 080 587 Ft	1 599 279 111 Ft
Felújítások	K7	289 182 000 Ft	259 228 893 Ft	262 655 211 Ft	225 779 996 Ft	765 433 562 Ft
Egyéb felhalmozási célú kiadások	K8	50 606 000 Ft	6 243 135 Ft	505 472 780 Ft	19 367 740 Ft	66 005 070 Ft

Költségvetési kiadások	K1-K8	4 559 898 000 Ft	4 073 756 672 Ft	4 779 559 130 Ft	5 332 682 702 Ft	7 185 209 992 Ft
Finanszírozási kiadások (betételekötések nélkül)	K9	1 667 276 000 Ft	1 740 295 748 Ft	1 940 367 498 Ft	2 263 583 767 Ft	2 563 936 328 Ft
TÁRGYÉVI KIADÁSOK ÖSSZESEN	K1-K9	6 227 174 000 Ft	5 814 052 420 Ft	6 719 926 628 Ft	7 596 266 469 Ft	9 749 146 320 Ft
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	B1	783 386 000 Ft	802 426 532 Ft	1 042 059 043 Ft	1 078 307 153 Ft	1 259 379 048 Ft
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	B2	106 468 000 Ft	25 433 020 Ft	511 291 208 Ft	425 298 637 Ft	257 909 951 Ft
Közhatalmi bevételek	B3	2 753 184 000 Ft	3 243 013 946 Ft	3 436 939 761 Ft	3 993 829 861 Ft	4 361 338 735 Ft
Működési bevételek	B4	530 710 000 Ft	460 387 331 Ft	466 122 268 Ft	444 905 134 Ft	325 393 767 Ft
Felhalmozási bevételek	B5	9 709 000 Ft	24 209 353 Ft	48 850 806 Ft	8 460 000 Ft	65 442 560 Ft
Működési célú átvett pénzeszközök	B6	100 000 Ft	3 700 000 Ft	17 005 000 Ft	5 499 369 Ft	20 613 594 Ft
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	B7	5 465 000 Ft	18 163 777 Ft	12 981 047 Ft	83 648 475 Ft	170 148 020 Ft
Költségvetési bevételek	B1-B7	4 189 022 000 Ft	4 577 333 959 Ft	5 535 249 133 Ft	6 039 948 629 Ft	6 460 225 675 Ft
Finanszírozási bevételek (betétfelbontások nélkül)	B8	2 551 187 000 Ft	2 255 237 910 Ft	2 953 460 148 Ft	3 993 971 899 Ft	5 005 588 639 Ft
TÁRGYÉVI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	B1-B8	6 740 209 000 Ft	6 832 571 869 Ft	8 488 709 281 Ft	10 033 920 528 Ft	11 465 814 314 Ft
Maradvány		513 035 000 Ft	1 018 519 449 Ft	1 768 782 653 Ft	2 437 654 059 Ft	1 716 667 994 Ft

Kiadások, bevételek és maradvány alakulása 2015-2019.

A maradvány összege szintén évről évre növekedett, csupán a 2019. évben tapasztalhattuk a maradvány csökkenését az előző évhez képest, de ennek oka, hogy a beruházási és felújítási kiadások is jelentősen növekedtek (összesen 1.036.852.090,- Ft-tal) az előző évhez képest.

A személyi juttatás kiadások évről évre folyamatosan növekedtek, amely a minimálbér és a garantált bérminimum folyamatos emeléséből, illetve a közszférát érintő kötelező béremelésekből adódik. A járulékok a személyi juttatás kiadások növekedésével arányosan növekedtek.

Dologi kiadások esetében is folyamatos növekedés tapasztalható főként a kötelező önkormányzati feladatok esetében az ellátotti létszám emelkedése miatt. A lakosság szám növekedése szintén az üzemeltetési kiadások növekedését hozta magával főként az új lakóterületek többletigényeinek megfelelően (útfenntartás, csapadékvíz elvezetés, szennyvíz-, ivóvízhálózat, intézményi infrastruktúra fejlesztése stb.).

Lakosság szám alakulása 2015-2019.

Lakosság szám december 31-én (fő)	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
	21 596	21 976	22 320	22 900	23 387

2. Központi költségvetési támogatások

A központi költségvetésből származó forrásokkal kapcsolatban a jelentős iparüzési adóbevételrel rendelkező településeket – így Dunaharaszti is – sávosan növekvő mértékben terhelte a beszámítás, amely a gyakorlatban azt jelentette, hogy a mindenkori költségvetési törvény 2. számú melléklet I. sor „A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása” egyetlen jogcíme után sem illetve meg támogatás Dunaharaszti Város Önkormányzatát. Ezen felül 2017-től bevezetésre került a szolidaritási hozzájárulás, amely azt jelenti, hogy a 34.000,- Ft feletti egy lakosra jutó adóerő-képességgel rendelkező önkormányzattól a támogatáscsökkentés beszámítás alapját meghaladó része a nettó finanszírozás keretében elvonásra kerül szolidaritási hozzájárulás jogcímen az alábbi differenciálás szerint:

	Kategoriák a települési önkormányzat egy lakosra jutó adóerő-képessége szerint (Ft)		Hozzájárulás mértéke a szolidaritási hozzájárulás alapjának százalékában (%)	
	alsó határ	felső határ	minimum	maximum
1.	0	34 000	0	0
2.	34 001	45 000	15	50
3.	45 001	60 000	50	75
4.	60 001	125 000	75	100
5.	125 001		100	

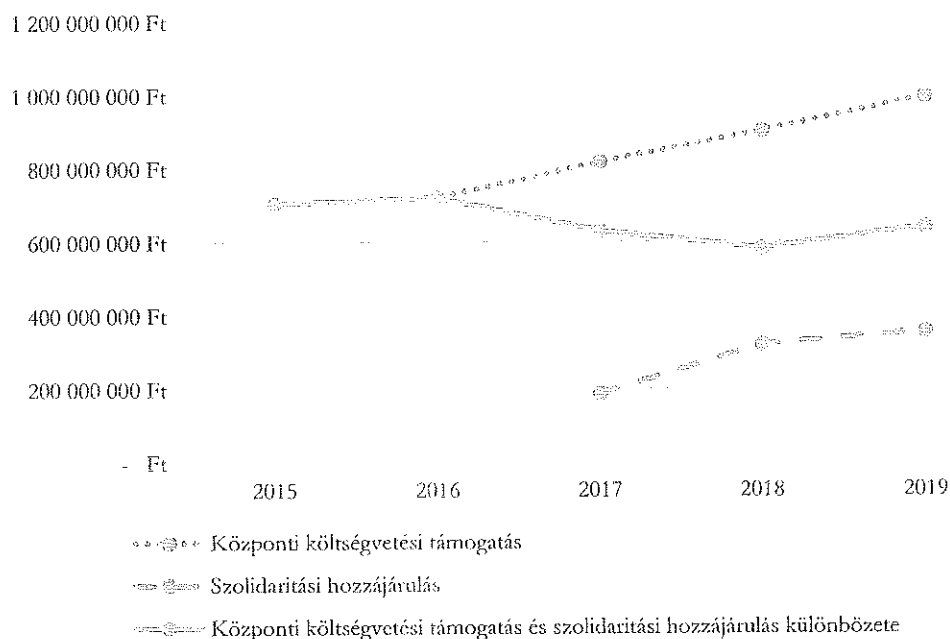
Dunaharaszti Város Önkormányzatának egy lakosra jutó adóerő-képessége az alábbi táblázat szerint alakult:

Egy lakosra jutó adóerő-képesség (Ft)	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
	62 345	64 649	68 621	75 081	84 985	95 005

Az alábbi táblázat és diagram a költségvetési támogatások, a 2017-ben bevezetett szolidaritási hozzájárulás és ezek egyenlegének alakulását mutatja az elmúlt 5 évben.

Megnevezés	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Központi költségvetési támogatás	704 847 000 Ft	720 203 323 Ft	816 955 381 Ft	901 238 693 Ft	993 674 073 Ft
Szolidaritási hozzájárulás	0 Ft	0 Ft	186 957 722 Ft	319 613 664 Ft	355 126 625 Ft
Központi költségvetési támogatás és szolidaritási hozzájárulás különbözete	704 847 000 Ft	720 203 323 Ft	629 997 659 Ft	581 625 029 Ft	638 547 448 Ft

A központi költségvetési támogatás és a szolidaritási hozzájárulás alakulása

A normatíva minden évben nőtt főként a lakosság számának és az ellátottak számának emelkedése miatt, azonban a szolidaritási hozzájárulás esetében még ennél is nagyobb arányú növekedés tapasztalható (2020. évben már 431.384.398,- Ft), e kettő tendencia pedig a két mutató egyenlegének folyamatos csökkenését okozta. A 2019. évben a mutatók egyenlege javult, de ez szintén a kötelező önkormányzati feladatokhoz köthető ellátottak számának emelkedéséből - például az új bölcsődei tagintézmény belépéséből - adódik.

Óvodáskorúak és bölcsődei ellátottak számának alakulása 2015-2019.

Megnevezés	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Óvodáskorúak száma (fő)	1122	1111	1064	1096	1152
Bölcsődések száma (fő)	60	60	65	69	94

A központi költségvetési támogatási rendszer a Magyarország 2021. évi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény szerint átalakul, míg korábban a támogatásoknál beszámították a település fejlettségét, a beszámítás 2021-től megszűnik, ugyanakkor az eddigi szolidaritási hozzájárulás többszörösével számol a központi kormányzat. A jövőben tehát minden önkormányzat teljes támogatást kap és a hozzájáruláson keresztül érvényesül majd a pénzügyi helyzet szerinti differenciálás.

Előzetes számítások szerint a 2020. évi adóerő-képességgel számolva (amely a 2019. évi iparűzési adóalapból kerül levezetésre) 2021. évi szolidaritási hozzájárulásként 821 millió Ft körüli összeget prognosztizálunk Dunaharaszti esetében, amely azonban a 2020. évi iparűzési adóalap függvényében még bármilyen irányban módosulhat.

3. Helyi adók

Dunaharaszti Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 16/2015. (XII. 21.) számú rendelete az alábbi adóncmekben állapít meg adókötelezettséget:

- építményadó,

- telekadó,
- magánszemélyek kommunális adója,
- idegenforgalmi adó,
- helyi iparüzési adó.

Az adómértékek az utóbbi öt évben az alábbiak szerint alakultak:

ADÓNEM	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Iparüzési adó:	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Kommunális adó: - egyszintes épület és 900 m ² -es, vagy annál kisebb hozzátartozó telekrész, 1200m ² vagy annál kisebb belterületi beépítetlen telek, 600 m ² -es, vagy annál kisebb beépítetlen üdülőtelek, valamint lakásbérlet után - minden más esetben	3 000 Ft	3 000 Ft	3 000 Ft	3 000 Ft	3 000 Ft	3 000 Ft
	5 000 Ft	5 000 Ft	5 000 Ft	5 000 Ft	5 000 Ft	5 000 Ft
Építményadó: - nem lakás céljára szolgáló épület 0-2000 m ² -ig - nem lakás céljára szolgáló épület 2000 m ² felett - nyílt fedett tároló - lakás	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²
	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 006 Ft/m ²	1 200 Ft/m ²	1 200 Ft/m ²	1 200 Ft/m ²
	600 Ft/m ²	600 Ft/m ²	600 Ft/m ²	600 Ft/m ²	600 Ft/m ²	600 Ft/m ²
	150 Ft/m ²	150 Ft/m ²	150 Ft/m ²	150 Ft/m ²	150 Ft/m ²	150 Ft/m ²
Telekadó: - belterületi telek - külterületi telek	90 Ft/m ² 50 Ft/m ²	90 Ft/m ² 20 Ft/m ²	90 Ft/m ² 50 Ft/m ²	90 Ft/m ² 50 Ft/m ²	90 Ft/m ² 50 Ft/m ²	90 Ft/m ² 50 Ft/m ²
Idegenforgalmi adó:	200 Ft / személy / vendégéjszaka	200 Ft / személy / vendégéjszaka	200 Ft / személy / vendégéjszaka	200 Ft / személy / vendégéjszaka	200 Ft / személy / vendégéjszaka	200 Ft / személy / vendégéjszaka

Amint az a fenti adatokból látható, az utóbbi öt évben szinte egyáltalán nem került sor adómérték emelésre, egyedül az építményadónál a nem lakás céljára szolgáló épületek esetében történt 2018. január 1-jétől differenciálás a 2000 m²-nél kisebb és annál nagyobb alapterületű adótárgyak között. A helyi adóbevételek teszik ki az Önkormányzat saját bevételeinek legnagyobb részét, jelentőségük pedig lényegesen megnőtt a költségvetési támogatások csökkenése miatt.

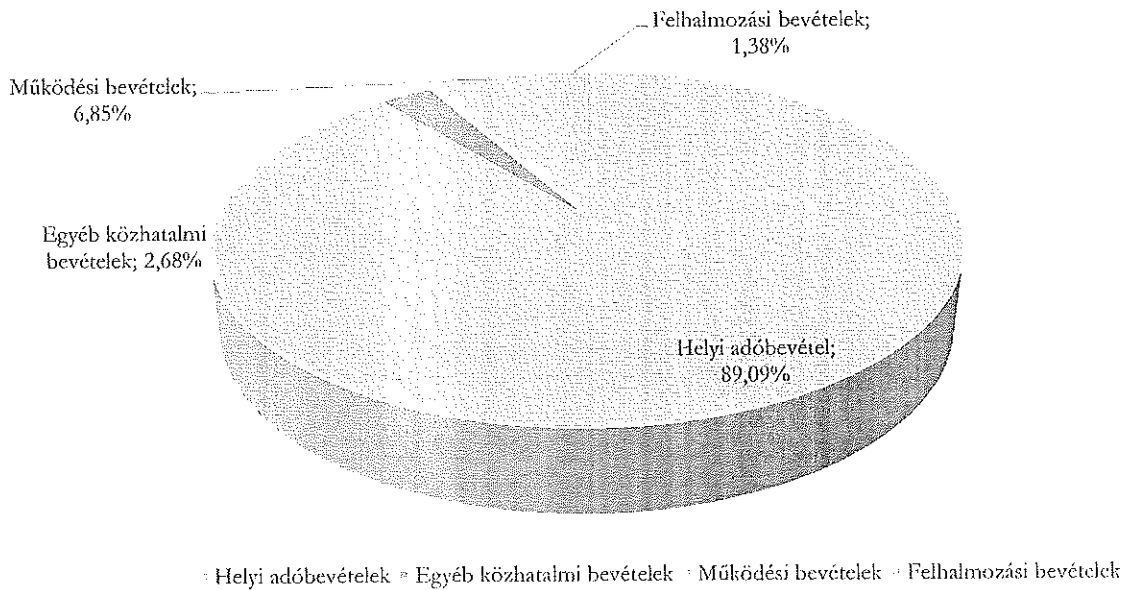
Az alábbi táblázat a helyi adóbevételek önkormányzati saját bevételeken belüli arányát mutatják:

Megnevezés	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
Helyi adóbevételek	2 634 252 000 Ft	79,98%	3 141 031 715 Ft	84,26%	3 334 485 265 Ft	84,38%	3 885 803 423 Ft	87,38%	4 233 798 716 Ft	89,09%
Egyéb közhatalmi bevételek	118 932 000 Ft	3,61%	101 982 231 Ft	2,74%	102 454 496 Ft	2,59%	108 026 438 Ft	2,43%	127 540 019 Ft	2,68%
Működési bevételek	530 710 000 Ft	16,11%	460 387 331 Ft	12,35%	466 122 268 Ft	11,79%	444 905 134 Ft	10,00%	325 393 767 Ft	6,85%
Felhalmozási bevételek	9 709 000 Ft	0,29%	24 209 353 Ft	0,65%	48 850 806 Ft	1,24%	8 460 000 Ft	0,19%	65 442 560 Ft	1,38%
Összesen	3 293 603 000 Ft	100%	3 727 610 630 Ft	100%	3 951 912 835 Ft	100%	4 447 194 995 Ft	100%	4 752 175 062 Ft	100%

A helyi adóbevételek összege évről évre jelentősen növekedett, különösen az iparüzési adóbevétel. A saját bevételek legalább 80 %-át a helyi adóbevételek tették ki, arányuk évről évre növekedett, 2019-re elérte a 89 %-ot, amint azt az alábbi diagram szemlélteti.

Saját bevételek megoszlása 2019.

A helyi adóbevételeken belül a legnagyobb arányt az iparüzési adóból származó bevétel képviseli, ugyanakkor ez a legnehezebben tervezhető helyi adóbevétel.

Helyi adóbevételek alakulása 2015-2019.

Megnevezés	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.	
	Adóösszeg	Arány (%)	Adóösszeg	Arány (%)	Adóösszeg	Arány (%)	Adóösszeg	Arány (%)	Adóösszeg	Arány (%)
Építményadó	464 665 000	17,64%	491 683 433	15,65%	489 271 521	14,67%	554 416 968	14,27%	563 278 188	13,30%
Telekadó	141 227 000	5,36%	137 100 278	4,36%	138 648 136	4,16%	156 598 871	4,03%	159 086 945	3,76%
Magánszemélyek kommunális adója	22 849 000	0,87%	23 332 725	0,74%	23 115 663	0,69%	22 034 271	0,57%	22 317 770	0,53%
Idegenforgalmi adó	170 000	0,01%	188 000	0,01%	138 000	0,00%	159 400	0,00%	175 600	0,00%
Iparüzési adó	1 997 211 000	75,82%	2 483 777 773	79,08%	2 678 394 364	80,32%	3 148 353 788	81,02%	3 482 442 945	82,25%
Egyéb adóbevétel	8 130 000	0,31%	4 949 506	0,16%	4 917 581	0,15%	4 240 125	0,11%	6 497 268	0,15%
Összesen	2 634 252 000	100%	3 141 031 715	100%	3 334 485 265	100%	3 885 803 423	100%	4 233 798 716	100%

A **járványügyi vészhelyzet** az Önkormányzat gazdálkodását is hátrányosan befolyásolta, különösen a helyi adóztatás területén.

A gépjárműadó helyben maradó 40 %-a átengedett központi adóként illetve meg az önkormányzatokat egészen 2019. december 31-éig.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény rendelkezéseire figyelemmel a járványügyi védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében szükséges hazai és esetleges európai uniós források és kiadások elszámolására a központi költségvetés fejezetrendjében Járvány Elleni Védekezési Alapot, Gazdaságvédelmi Alapot és Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapot hozott létre.

A Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet több címmel, köztük 4. címként „Gépjárműadó központi költségvetésbe átirányított része” címmel egészül ki.

A Kormányrendelet 4. §-a alapján az eddigőtől eltérően, a gépjárműadó 40%-a sem illeti már meg az Önkormányzatot 2020-ban, az a Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet bevételét képezi. Ez 2020-ban 115.000.000,- Ft bevételi előirányzat kiesést eredményezett az Önkormányzat költségvetésében és mivel a Magyarország 2021. évi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény az önkormányzatokat megillető átengedett bevételek között a gépjárműadó 40 %-a már egyáltalán nem szerepel, így azzal a következő évben sem számolhatunk. A parlament honlapján a 2021. évi költségvetés anyagai között szerepel a kormány 2024-ig történő kitekintése, amely a gépjárműadó tartós elvételével számol.

A járványügyi veszélyhelyzet a 2020. évi és a következő évek költségvetéseire is negatív hatással van. A Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról 2020. évi LXXVI. törvény a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 36/A. §-át is módosította, amelynek értelmében a helyi iparüzési adóból származó bevétel elsőként a helyi közösségi közlekedési feladat ellátására, ezt követően pedig különösen az önkormányzati hatáskörbe tartozó szociális ellátások finanszírozására használható fel. A fenti jogszabály egyúttal hatályon kívül helyezte a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 41. § (9) bekezdését, így 2020. évtől megszűnik a vállalkozások azon kötelezettsége, hogy az adóévre megfizetett iparüzési adóelőleget az adóévi várható fizetendő adó összegére kiegészítsék (decemberi adófeltöltés), amely Önkormányzatunk esetében 2019. év decemberében kb. 350.000.000,- Ft volt.

Jelenlegi adataink szerint az adóbevételeink 2020. október 1-jéig a befizetési határidőig 92,54 %-ban teljesültek, 305.693.708,- Ft-tal elmaradnak a tervezettől. A legjelentősebb elmaradás az iparüzési adó esetében jelentkezik (301.063.544,- Ft) és a decemberi feltöltési kötelezettség megszüntetése miatt további számottevő befizetésekkel az idei évben már nem számolhatunk, így a bevételek kiesése miatt a 2020. évi maradvány összege jelentősen elmarad a korábbi években megszokotthoz képest.

A gazdasági szereplők jelzése szerint a több hónapos termelés- és szolgáltatás kiesés miatt nemcsak az idej, hanem a jövő évet is érintően legalább 15 %-os bevétel elmaradással számolnak a tervezetthez képest, amely a helyi adóbevételek csökkenését jelenti számunkra, a gazdasági visszaesés miatt az iparüzési adó tervezése során bizonytalanságokkal számolhatunk a következő évek költségvetéseinek tervezése során is.

A bevételi kieséseinket részben ellensúlyozandó a Képviselő-testület 2020. június 29-én elfogadta a helyi adókról szóló 14/2020. (VII. 3.) rendeletét, amely 2021. január 1-jén lép hatályba. Az új adórendelet értelmében a kommunális adó mértéke 3.000,- Ft-ról és 5.000,- Ft-ról egységesen 12.000,- Ft-ra, az építményadó mértéke lakás és garázs esetén 150,- Ft/m²-ről 200,- Ft/m²-re, 2000 m²- alapterületet meg nem haladó nem lakás céljára szolgáló épület esetében 1.006,- Ft/m²-ről 1.100,- Ft/m²-re, 2000 m² alapterületet meghaladó nem lakás céljára szolgáló épület esetében 1.200,- Ft/m²-ről 1.320,- Ft/m²-re, a telekadó mértéke belterületi telek esetében 90,- Ft/m²-ről 100,- Ft/m²-re emelkedett, a telekadó mértéke külterületi telek esetében változatlanul 50 Ft/m². Fenti döntés hozzávetőlegesen 110.000.000,- Ft többletbevételt eredményez a következő évek költségvetésére vonatkozóan, amely még csak a kiesett gépjárműadó-bevétel ellentételezéséül szolgál.

Az adóbevételek növekedését a hátralékok behajtásának erősítésével, az ellenőrzések számának fokozásával és hatékonyságának növelésével lehetne a jövőben elősegíteni.

Az előzőekben felvázolt tendenciák szerint a költségvetési bevételek szerkezetére továbbra is az átrendeződés jellemző, a költségvetési támogatási rendszer átalakulása miatt egyre fontosabb a saját bevételek növelése és a pályázati források bevonása.

A források megteremtése érdekében az alábbiakra kell hangsúlyt fektetnünk:

- az Önkormányzat saját működési bevételei növelési lehetőségeinek áttekintése, különösen a helyi adórendszer tekintetében,
- a fejlesztési célkitűzések megvalósításához lehetőség szerint pályázati forrást bevonása,
- a gazdasági programban meghatározott tervek hitelfelvétel nélküli megvalósítása,
- az önkormányzat vagyontárgyai hasznosítási lehetőségeinek áttekintése, optimalizálása.

Figyelembe kell vennünk továbbá, hogy a 2020. évi gazdasági visszaesés a 2021. évi költségvetést - és esetleg az azt követő évek költségvetéseit - is befolyásolja majd, mert egyrészt a bevételek kiesése miatt a 2020. évi maradvány összege jelentősen kevesebb lesz, másrészt a gazdasági visszaesés az iparüzési adóbevételén keresztül 2021. évben és a további években is érezteti a hatását.

A dologi kiadásainkat növelheti a jövő években az infláció, ezért a takarékoság egyre nagyobb hangsúlyt kap az Önkormányzat gazdálkodásában.

A jövőben szükségessé válhat az önként vállalt önkormányzati feladatok áttekintése.

A következő táblázat az utóbbi 5 év kötelező és önként vállalt feladatokra fordított költségvetési kiadásait és a 2020. évi költségvetés 2020. augusztus 31-i módosított előirányzatait tartalmazza.

A kötelező és önként vállalt feladatok költségvetési kiadásai

Megnevezés	2015. teljesítés	2016. teljesítés	2017. teljesítés	2018. teljesítés	2019. teljesítés	2020. évi módosított előirányzat 2020.08.31
Kötelező feladatok kiadásai	4 153 342 000 Ft	3 671 025 738 Ft	3 856 860 921 Ft	4 743 275 510 Ft	6 530 762 403 Ft	6 922 859 597 Ft
Önként vállalt feladatok kiadásai	344 883 000 Ft	341 134 670 Ft	863 261 595 Ft	507 542 017 Ft	551 659 187 Ft	751 395 950 Ft

Az Önkormányzat 2020. évi költségvetésében szereplő önként vállalt feladatok jelenlegi előirányzatát a következő táblázat részletezi:

Önként vállalt feladat megnevezése	Összeg
Kamatmentes kölcsön (Önkormányzat)	2 000 000 Ft
„Várossá válás” szeptemberi ünnepe	9 700 000 Ft
Társulások tagdíjai, Alsófalusi Nyugdíjasklub, Városi ösztöndíj	2 945 000 Ft
Dunaharaszti sajtókapcsolatai	5 200 000 Ft
Lakihegy rádió	1 575 000 Ft
Kitüntető díjak	3 525 000 Ft
Dunaharaszti Hírek és információs kiadványok	18 433 450 Ft
Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények	33 791 750 Ft
Nemzetközi kapcsolatok	2 000 000 Ft
Sportcsarnok működtetése	73 620 296 Ft
Mobil jégpálya üzemeltetése	13 000 000 Ft
Művészeti Alkotótábor	2 250 000 Ft
Park tervezése, Sport sziget koncepció	7 000 000 Ft
Óvodások hallásvizsgálata, szemészeti és orthopédiai vizsgálata	2 400 000 Ft
Iskoláskorú fiúk HPV oltása, ROTA vírus oltása	7 360 000 Ft
Tüdőszűrés, Férfi és női lakosság szűrővizsgálatainak megszervezése	5 400 000 Ft
Betegszállítási szolgáltatások igénybevétele	500 000 Ft
Általános iskolákkal kapcsolatos feladatok	10 724 176 Ft

Gimnáziumi feladatok	98 450 Ft
Elektromos autó töltőállomás üzemeltetése	2 000 000 Ft
Kisposta működtetésével kapcsolatos feladatok	20 116 800 Ft
Innovatív fejlesztések (E-városom, Haraszi kártya)	5 000 000 Ft
Kábítószer Egyeztető Fórum	5 000 000 Ft
Épületenergetikai fejlesztés pályázat KEHOP-5.2.9 pályázaton belüli	146 497 600 Ft
Épületenergetikai fejlesztés pályázat KEHOP-5.2.9 pályázaton kívüli	24 129 231 Ft
Új iskola építésével kapcsolatos feladatok	10 000 000 Ft
Tájház felújítása	14 000 000 Ft
Lakossági járdaépítés	2 627 736 Ft
Első lakáshoz jutók támogatása	4 000 000 Ft
Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság eszközfejlesztési támogatása	570 000 Ft
Polgárőr Egyesület támogatása	4 400 000 Ft
126/2019.(XI.12.) sz. Kt. Határozat: KisDuna TV támogatása és műsoridő vásárlás	41 044 385 Ft
Mozgáskorlátozottak Egyesületének internet kiadások támogatása	78 000 Ft
Dunaharaszti Vöröskereszt szervezetének támogatása	500 000 Ft
Bárka Alapítvány támogatása	500 000 Ft
Péter Cerny Alapítvány támogatása	300 000 Ft
Beszélj Velem Alapítvány támogatása	700 000 Ft
Mályvavirág Központ (Alapítvány) támogatása	1 000 000 Ft
Paradicsom Szigetért Egyesület támogatása	1 000 000 Ft
Danubia Lovasház egyesület támogatása	500 000 Ft
Napfény Táncsoport	100 000 Ft
Oktatási intézmények támogatása	1 240 000 Ft
Szigetszentmiklós-Tököl SE támogatás	700 000 Ft
Dunaharaszti Fő Római Katolikus Plébánia támogatása	320 000 Ft
A 39/2020. (VI.29.) sz. Kt. határozat alapján civil szervezetek, egyházak támogatása	14 500 000 Ft
DMTK támogatása	81 231 728 Ft
Nemzetiségi Önkormányzatok támogatása	26 600 000 Ft
Bursa Hungarica ösztöndíj	4 265 000 Ft
Hátrányos helyzetű gyermekek nyelvtanítása	862 500 Ft
Hosszú lejáratú hitelekhez kapcsolódó kamatfizetés	40 000 000 Ft
Házi segítségnyújtás	17 959 403 Ft
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	17 090 574 Ft
Egyéb járóbeteg ellátás	16 256 681 Ft
Egészségügyi labor	29 834 789 Ft
Fizioterápiás szolgáltatás	13 605 503 Ft
Helytörténeti emléktár	1 342 898 Ft

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben meghatározott kötelező feladatok ellátása nem kérdéses, azonban a költségvetési egyensúly fenntartása miatt a következő években az önként vállalt feladataink rangsorolása szükségessé válhat. Az önként vállalt feladatok között kétségtelenül szerepelnek olyan tételek, amelyek ellátása társadalmi, szociális,

egészségügyi és jóléti szempontból a jövőben is elengedhetetlen, ezek esetében a lehetőség szerint takarékosabb, gazdaságosabb megoldások keresése válhat fontossá.

A fentiekben ismertetett pénzügyi lehetőségek függvényében alkotja meg a Képviselő-testület a gazdasági programját.

III. IGAZGATÁS

A helyi közigazgatás központi szerve a Dunaharaszti Polgármesteri Hivatal, amely a Polgármester irányításával és a Jegyző vezetésével látja el államigazgatási és önkormányzati feladatait, mindenben támogatva a Képviselő-testület munkáját. A hivatal együttműködik a környékbeli önkormányzatok hivatalaival, jó kapcsolatot ápol a Szigetszentmiklósi Járási-, illetve a Pest Megyei Kormányhivatallal, a többi társszervvel, és a dabasi járás polgármesteri hivatalaival is.

A Dunaharaszti Polgármesteri Hivatal struktúrája letisztult, a Képviselő-testület nemrég fogadta el a működést szabályozó SZMSZ-t. A feladatok változásával persze a hivatali szervezet is változik, ennek legutóbbi példája a Rendészeti Iroda létrehozása és létszámfejlesztése, melyet a Képviselő-testület – érzékelve a rendőrség létszámgyorsulóit - a közbiztonság megőrzése, illetve további javítása érdekében határozott el (bővebben: XIX. fejezet). Ezt folytatni kell tovább, amint – a lakosság növekedésével, a feladatok sokasodásával párhuzamosan – meg kell erősíteni mind a Műszaki-, mind a Beruházási-, mind a Gazdasági Irodát, és kiemelt feladat lesz az adóellenőrzések számának növelése is.

A következő évek feladata a hivatali munka még professzionálisabb megszervezése, a technikai feltételek javítása, a lakossági igények színvonalasabb kiszolgálása. A külső jogszabályi környezet állandóan változik, ehhez gyorsan kell alkalmazkodni. A járások létrehozásával a Polgármesteri Hivatal több, ütőképes és helyben jobban működő hatáskörét elvesztette, erre példa az okmányiroda, a szabálysértési ügyek és az építés hatóság. Különösen az utóbbi hiányzik nagyon Dunaharaszti-ból, ezért, amennyiben erre lehetőségünk nyílik, az építési ügyek helyi elintézését kezünkbe kell vennünk. Erre esély nyílhat, mert a tapasztalatok azt mutatják, hogy járási szinten elég nehézkes ezen eljárások végigvitele, másrészt pedig az utóbbi években néhány, kisebb jelentőségű hatáskör visszakerült már a jegyzőkhöz.

A hivatal személyi állománya megfelelő, a munkatársak elvándorlása megállt, sőt, visszafordult. Ehhez nagymértékben hozzájárult a Képviselő-testület azzal, hogy felemelte az illetményalapot, így kollégáink számára versenyképes fizetést tudunk biztosítani a közigazgatás világában.

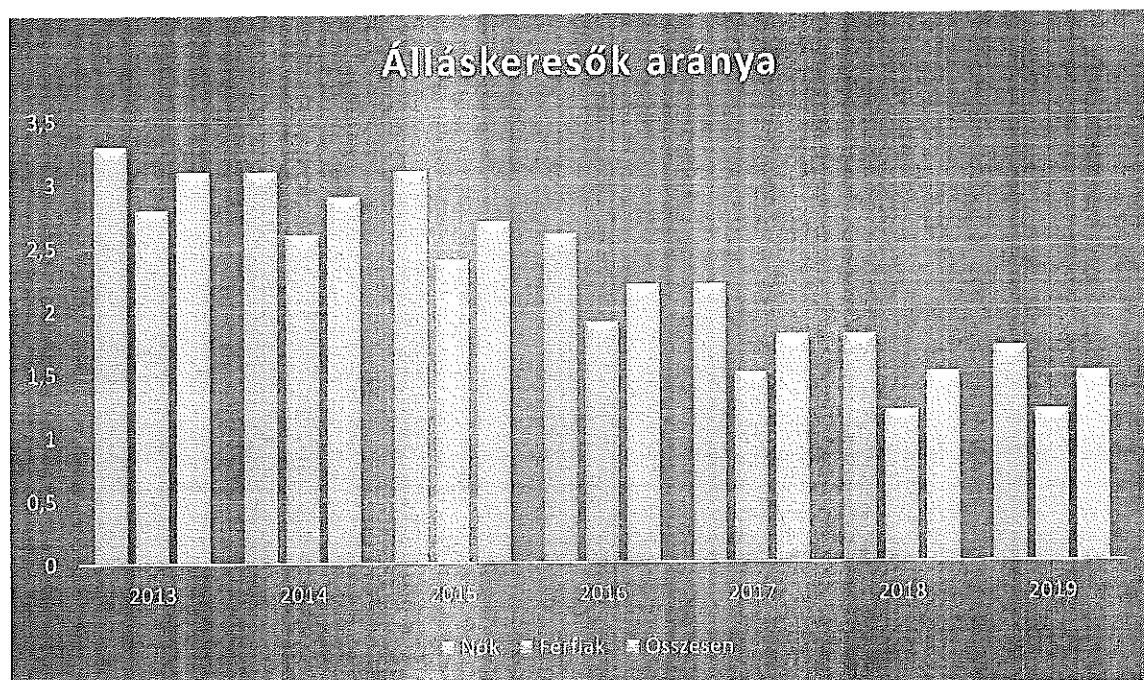
IV. SZOCIÁLIS TERÜLET

Dunaharaszti Város Önkormányzatának egyik legfőbb alapelve, hogy a társadalmi gondoskodás, illetőleg a szociális védelem szintjén védőhálókat biztosítson a társadalom azon tagjai számára, akik önhibájukon kívül átmenetileg vagy tartósan nem tudnak gondoskodni saját megélhetésükről. Hogyan érvényesült ez a szempont az elmúlt évek során a városban? Mind a 2011-ben, mind a járási hatáskör bevezetése miatt 2015-ben történt jogszabály-alkotási folyamat során alapvető szempont volt a szociális védelemre szoruló kockázati tényezők helyi sajátosságok szerinti számba vétele, amelyhez igazodóan került kialakításra a támogatások széles struktúrája.

Dunaharaszti a fővároshoz közeli földrajzi fekvése és a dinamikusan fejlődő ipari-, kereskedelmi- és szolgáltatási szegmense révén mind több munkahelyet biztosít az itt és a térségben élők számára, így a munkanélküliség és az alacsony iskolázottság mértéke is jóval az országos átlag alatt marad. A kedvező tendencia ellenére a lakosság egy része mégis segítségre szorul, hiszen szerényebb anyagi körülmények között él, amely visszavezethető szocializációs hiányosságokra, sokszor generációkon átívelő alacsony iskolázottságra és képzettségre, ezáltal a munkához jutás nehézségeire, depresszív élethelyzetre és az ezekből fakadó motivációs problémákra. Mindezekhez járulnak azok a negatív előítéletek, amelyek ezt a társadalmi réteget a többség irányából érik. Megállapítható az is, hogy a

szegénység újratermeli önmagát, az ebből való kitörés komoly erőfeszítést kíván meg a következő generációtól és az önkormányzati intézményhálózattól.

Városunkban a kiterjedt iskolarendszernek, a magas színvonalú alapfokú oktatásnak is köszönhetően 10 év alatt felére csökkent azok száma, akik nem végezték el az általános iskolát. Azt nem állíthatjuk, hogy arányuk kiugróan magas lenne a munkanélküliek között – stabilan 22 % körül van – de az vitán felül áll, hogy az iskolázatlanság leszűkíti az elhelyezkedési lehetőségeket. A város iparterületén működő, termeléssel foglalkozó cégeknek köszönhetően elég magas az olyan munkahelyek száma, amelyek nem követelnek meg magasabb végzettséget, és szükségük van betanított munkásokra. Ez azonban nem téveszthet meg senkit, mindannyiunk érdeke, hogy a népesség iskolai végzettségének statisztikai tovább javuljanak.

A képzettség hiányából eredő munkanélküliség és anyagi jellegű problémák csupán egy szegmense annak, amely miatt valaki rászorul a szociális háló által biztosított ellátási formák valamelyikére. Más jellegű megoldást vár a kisgyermekes-, vagy a kamasz gyermekeket nevelő családok, illetőleg az egyedülállók, vagy idős korban magára maradt személyek ellátása.

E körben tehát társadalmi felelősségünk is megteremteni a védelmi minimumot, amely – összhangban a szociális törvény által a járás hatáskörébe utalt ellátási formákkal - pénzbeli- és természetben nyújtott szociális ellátásból, továbbá személyes gondoskodásból tevődik össze. Az alábbiakban e kategóriák jelentőségét, elért eredményeit és fejlesztését, módosítását igénylő momentumok kerülnek bemutatásra.

A fent idézett három kategória további részekre oszlik. A pénzbeli- és a természetben nyújtott szociális ellátások körét, jogosultsági feltételeit és érvényesítésük garanciáit a 4/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelet határozza meg, amelyben több önként vállalt, célzott támogatást vezetett be a Képviselő-testület. Ezek közé tartozik a krízistámogatás, a gyógyászati segédeszköz beszerzését szolgáló támogatás, a szemétdíjat csökkentő kedvezmény, a köztemetés. Figyelemmel arra, hogy a korábbi támogatások közül az ápolási díj, valamint a közgyógyellátás feltétele és összege a járások felállításával általános hatályú lett, a helyi szabályozásban szempont volt a támogatások körének olyan formában történő bővítése, amely a tapasztalatok szerinti, helyi viszonyoknak megfelelő hiányokat pótolja. Ennek a törekvésnek az eredményeként vezette be a képviselő-testület

a rendszeres települési támogatás keretében az ápolási- és gyógyszer-támogatást, valamint a rendkívüli települési támogatást, mint olyan pénzbeli ellátási formát, amelynek igénybevételére létfenntartást veszélyeztető, eseti jelleggel felmerülő élethelyzetben kerülhet sor. Ide soroljuk az őszi iskolakezdés, a tüzelővásárlás, a temetési kiadások, a felhalmozott közüzemi díjtartozások megsegítését. Ettől eltérő feltételhez kötött a krízistámogatás, amely a kérelmező életét, testi épségét, legszükségesebb anyagi javait, emberi méltóságát veszélyeztető, váratlanul bekövetkező élethelyzet esetén nyújt segítséget.

A Képviselő-testület a mindenkorai éves költségvetés elfogadásakor különös figyelmet szentel arra, hogy a pénzbeli ellátás különböző formáira elegendő forrást biztosítson, ugyanakkor azok felhasználásáról – átruházott hatáskörben – szigorú elbírálási szempontok szerint dönt minden héten a Szociális és Egészségügyi Bizottság, amely tagjai között tudhatja a város szociális hálójáért felelős személyek teljes körét. Nem lehet említés nélkül hagyni a koronavírus megjelenésével felmerült új élethelyzetet, amely az általános gazdasági visszaesés révén elbocsátások sorát hozta magával, súlyos megélhetési problémákat generálva ezzel a családokban. Ennek hatása számítások szerint 1-2 évig biztosan érezhető lesz, amely több kérelmet és jelentősebb összegű segítségnyújtást feltételez. Ahhoz, hogy a város erősebb és szélesebb szociális hálót tudjon biztosítani, ezen szempontok figyelembe vételével és érvényesítésével kell tervezni a 2021-2022. évi költségvetéseket.

A törekvések közé tartozik továbbá, hogy a Képviselő-testület a Bizottság javaslatára felülbírálja a rendeletben meghatározott jogosultsági feltételek közül a jövedelemhatárok mértékét. Azon nem kíván változtatni, hogy továbbra is a mindenkorai öregségi nyugdíjminimum összegéhez köti a jövedelemszintet, de tekintve, hogy annak mértéke 2008. óta változatlanul 28.500.- Ft, a rendeletben meghatározott százalékok összegét a családok egy főre eső reális jövedelemszintjéhez mindenképpen igazítani kell. Ennek legfőbb indoka az, hogy az alacsony jövedelemhatár meghatározása miatt a rendkívüli- és a krízishelyzetre szóló támogatás elbírálása inkább a jövedelemszinthez és kevésbé az indokhoz kötődik. A bizottság 2021. évben ki fogja dolgozni, hogy magasabb jövedelmű - de továbbra is mindenképp rászoruló - család részesülhessen rendkívüli települési támogatásban pl. iskolakezdés előtt, és ne kelljen krízistámogatás miatti kérelmet beadni, hiszen e támogatási forma más élethelyzet esetén hivatott segítséget nyújtani.

TÁMOGATÁSI FORMA	JÖVEDELEMHATÁR A JOGOSULTSÁG MEGÁLLAPÍTÁSÁHOZ (a családban/ háztartásban az 1 főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a nyugdíjminimum alábbi %-át)	A TÁMOGATÁS MAXIMÁLIS ÖSSZEGE
Ápolási célú rendszeres települési támogatás	200 % (57.000.- Ft)	Kp.-i költségvetésről szóló tv.-ben meghatározott alapösszeg 80 %-a (jelenleg br. 29.992.- Ft)
Gyógyszerköltség támogatási célú rendszeres települési támogatás	családos esetén 200 % (57.000.-) egyedülálló esetén 300 % (85.500.-)	Igazolt havi gyógyszerköltség 30%-a, de maximum 4.000.-
Rendkívüli települési támogatás	háztartásban élők esetén 300 % (85.500.-) egyedülálló esetén 350 % (99.750.-)	150 % (42.750.-)

Temetési költség támogatására rendkívüli települési támogatás	háztartásban élők esetén 300 % (85.500.-) egyedülálló esetén 350 % (99.750.-)	Minimum: a legolcsóbb temetés 10%-a, Maximum: a teljes temetési költség megtérítése
Krízishelyzetre szóló támogatás	háztartásban élők esetén 400 % (114.000.-) egyedülálló esetén 600 % (171.000.-)	Együtt élők esetén: 200.000.- Egyedülálló személy esetén: 100.000.-
Támogatás gyógyászati segédeszköz beszerzésére	250 % (71.250.-)	30.000.-
Köztemetés	<u>Részletekben kell visszafizetni:</u> háztartásban élők esetén 300 % (85.500.-) egyedülálló esetén 400 % (114.000.-) <u>Polgármester elengedheti a felét:</u> háztartásban élők esetén 250 % (71.250.-) egyedülálló esetén 300 % (85.500.-) <u>Bizottság a teljes összeget elengedheti:</u> háztartásban élők esetén 200 % (57.000.-) egyedülálló esetén 250 % (71.250.-)	
Szemétdíj támogatása	<u>50 %-os támogatás</u> egyedülálló esetén: 200 %-250 % között élők (57.000.- - 71.250.-) élők esetén: 150 %-200 % között élők (42.750.- - 57.000.-) <u>75 %-os támogatás</u> egyedülálló esetén: 200 % (57.000.-) háztartásban élők esetén: 150 % (42.750.-)	háztartásban

A személyes gondoskodás „alap szociális szolgáltatásokból” – mint étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás -, és „szakosított ellátásokból” – mint átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, egyéb speciális szociális intézmény - tevődik össze.

A családsegítés - mint az ellátást igénylő kérelmére, azaz önkéntesen igénybe vehető személyes gondoskodási forma - az elmúlt évek tapasztalatai alapján egyre nagyobb jelentőséggel bír a városunkban, hiszen ennek égisze alatt olyan jellegű szolgáltatást nyújt a Család- és Gyermekejélési Szolgálat, amely alkalmas arra, hogy a szociális, vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő, egyéb krízishelyzetben segítségre szoruló személyeknek, családoknak segítő jobbot nyújtson. A krízishelyzet megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez, valamint az életvezetési képesség megőrzéséhez különböző közösségfejlesztő és szabadidős programok szervezésével, egyéni és csoportos készségfejlesztéssel, valamint tanácsadással biztosít háttérrel. Ezen túl a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezésében, a különböző ügyintézkésekben nyújt segítséget. A szociális munka eszközeivel és módszereivel képes elérni az egyének, a családok, a csoportok és a közösségek jólétét, fejlődését, a szociális környezetükhöz való alkalmazkodásukat.

Óriási jelentőséggel bír e segítőmunka, amely hosszas bizalmi kör felépítésével érhet el eredményeket, majd érheti el a kitűzött végcélját. Látva a társadalom - és ezen belül a családok -

„szerkezetének” és milyenségének utóbbi években történt jelentős változását, az egzisztenciális válság, vagy egészségügyi krízishelyzet okozta lelki problémákat, amelyek párhuzamosan kihatnak a gyermeknevelésre, a családban jelentkező működési zavarokra, az elmérgesedő konfliktusokra, mindezek megfékezésében úgy tud segíteni a városvezetés, hogy megfelelő körülményeket, eszközöket és jól felkészült, elhivatott munkatársakat biztosít a szolgálat minél magasabb színvonalú és minél szélesebb réteget elérő eredményeinek eléréséhez.

E körben tehát elsődleges törekvés a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat áthelyezése egy tágasabb, több funkció ellátására alkalmas épületbe, ahol több irodahelyiség révén lehetőség lenne a diszkréció biztosítására a kliensekkel történő családgondozás során, valamint a közösségi terek esetén ismét meg lehetne szervezni az évekkel ezelőtt nagy sikerrel tartott heti „ifi péntek”-et, valamint szintén itt több alkalmat biztosíthatnánk a pszichológus egyéni és terápiás jellegű foglalkozásainak lebonyolítására. A közösségépítésben helyszíni lehetne ez az épület a csoportokat segítő szociális munka terén is, mint a fiatal roma anyák csoportja, vagy a speciális szükségletű gyermekeket nevelő szülőcsoport. Tervezünk egy olyan tágas helyiséget is, ahol a Magyar Élelmiszer Bank közvetítésével heti szinten átvett és kiosztott élelmiszerek átadását lehetne kényelmesen megoldani, és itt lehetőség lenne a rengeteg ruha-, bútor- és egyéb adomány igényes tárolására, kiosztására. A számos, fent említett program mellett a tanulásban segítségre szoruló gyermekek korrepetálása, a szülői kapcsolattartások-, avagy a mediációs foglalkozások párhuzamos lebonyolítása is kényelmesen biztosított lenne.

Mint ahogyan fentebb már említésre került, számos élethelyzet és több korosztály felett kell védelmet nyújtani, amely az együttérzésből és szeretetből adódó odafigyelésen túl intézményi jelleggel, azaz állandóan és kiszámíthatóan képes biztosítani a rászorulóknak szükséges ellátását. Az Önkormányzat által, az idős emberek számára nyújtandó, személyes gondoskodás jellegű szociális ellátásokról rendelkezik a 15/2018. (VI. 29.) számú önkormányzati rendelet. E jogszabály meghatározza az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a nappali ellátás (nappali idős klubja), és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételének módját, a térítési díj összegét, a méltányossági jogkör gyakorlásának kereteit.

Az alábbi táblázatok és diagramok számadatai alapján jól érzékelhető, hogy folyamatosan nő a magukra maradt, gondozást igénylő és nem csupán anyagi segítségre szoruló idős emberek száma. A szociális alapszolgáltatásokat biztosító Területi Gondozási Központ azt kívánja elérni, hogy – szükség esetén akár 2-3 különböző ellátási forma, szolgáltatás igénybevétele mellett, de - minél tovább maradhassanak saját otthonaikban a rászoruló idős emberek. Ellátásuk színvonalát azzal tudná még teljesebbé tenni a városvezetés, ha az intézményt a feladatellátásra alkalmas épületbe helyezné át. Olyan mértékű ez a hiányosság, illetőleg az ingatlan alkalmatlansága, amely további halasztást már nehezen visel el. A Kormányhivatal által is többször kifogásolt tény, hogy akadálymentes mosdóval nem rendelkezik az épület, továbbá a nappali ellátás, az étkezés és az egyéb közösségi programok lebonyolítása is nagy nehézségeket okoz a hely szűkössége miatt. További probléma, hogy a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola bővítése miatt történt telekmegosztás szintén a Gondozási Központ terhére történt, azaz az idős embereknek már nincs lehetőségük a kertbe kiülni, kinti programon részt venni. Az alábbiakban látva a demográfiai változásokat, fel kell készülni, hogy az elkövetkezendő években növekedni fog a szolgáltatást igénylők létszáma, ezért a 2021. évben új ingatlant kell vásárolni, és a meglévő épület további hasznosításáról, avagy értékesítéséről kell döntést hozni.

Állandó népesség

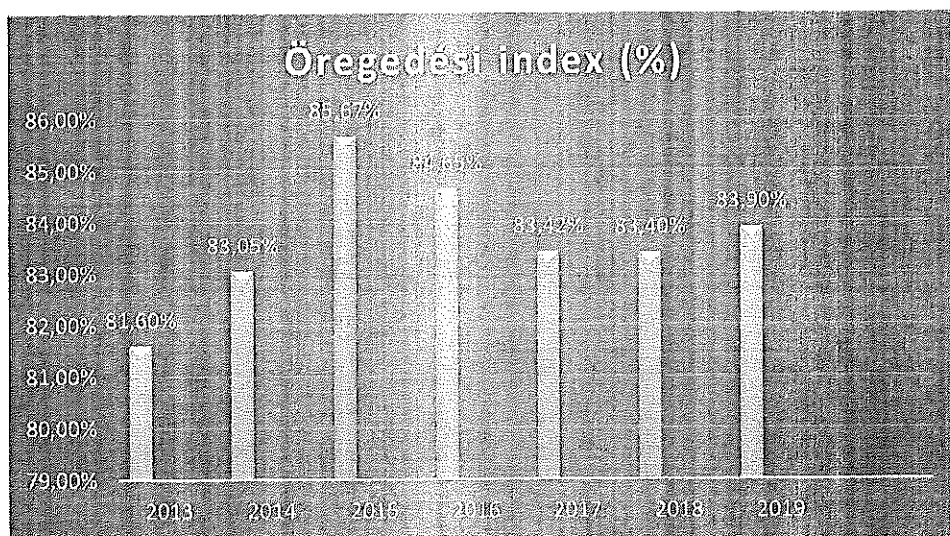
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
0-2 éves	426	427	853	50	50
0-14 éves	2090	2222	4312	48	52
15-17 éves	324	342	666	49	51
18-59 éves	6545	6615	13160	50	50
60-64 éves	614	552	1166	53	47
65 év feletti	2193	1403	3596	61	39

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013.	3153	3865	81,6%
2014.	3228	3887	83,05%
2015.	3349	3909	85,67%
2016.	3419	4039	84,65%
2017.	3466	4155	83,42%
2018.	3596	4312	83,4%
2019.	3727	4442	83,9%

Az ötéves ciklusban szeretnénk az időseknek nemcsak a nappali ellátását, valamint a korlátozott számú ideiglenes elhelyezését megoldani, hanem önkormányzati fenntartásban működő idősek otthonát kívánunk létrehozni, amely alkalmas lesz az önellátásra képes és képtelen idősek otthon nyújtó elhelyezésére is.

V. KÖZNEVELÉS

A statisztikai táblázatokból jól látszik, hogy Dunaharaszton a természetes szaporodás mértéke 2013. és 2015. közötti időszakban folyamatos növekedést mutat, majd a 2016. évben történt csökkenést egy rendkívüli emelkedés követett, amely jelenleg csökkenő tendenciává változott. A

korábbi vizsgált időszakhoz hasonlóan szintén elmondható, hogy egyre nőtt és nő azok száma, akik otthonuknak Dunaharaszti választják. A népesség számának növekedésével párhuzamosan egyre több lesz a lakóépületek száma is, amely számos járulékos kötelezettséget ró az Önkormányzatra. Többek között a megfelelő számú bölcsődei-, óvodai- és iskolai férőhely biztosítását, továbbá az idősek ellátását, a támogatási-, segélyezési feltételrendszer szükség szerinti (rendelet szintű) módosítását.

A lakónépesség számának alakulása, a korösszetétel és az öregedési index alapján elmondható, hogy Dunaharasztra a fiatalos népegyarányt jellemző, hiszen a vizsgált időszakokban az öregedési index mindig 100 alatt van, tehát a 0-14 éves állandó lakosok száma meghaladja a 65 év felettiekét. Mindezt jól szemlélteti a közoktatási intézmények maximális kihasználtsága. Az óvodai helyek iránti szükségletre megoldásként a 2014 őszére elkészült a hatcsoportos Szivárvány Óvoda, valamint 2019. évben felújításra és bővítésre került a Százszorszép Tagóvoda. A bölcsődés korosztály részére 2019. január elején átadta az Önkormányzat a városi bölcsőde 70 férőhelyet biztosító tagintézményét. Az általános iskolás korosztály megfelelő elhelyezése érdekében a Tankerületi Központ munkáját segíti az Önkormányzat, amely anyagi támogatásban, vagy szükség esetén szakmai tanácsadásban is megnyilvánul. A jó együttműködést példázza a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 2018-2019. évet érintő tanterem-, valamint melegítőkonyha- és ebédlőbővítési programja is.

2013. évtől megváltozott az Önkormányzat köznevelési feladat-ellátási kötelezettsége, tekintettel arra, hogy létrejöttek a tankerületi központok, amik fenntartói jogkörben látják el az iskolák szakmai felügyeletét, gazdálkodását és épületfenntartását. Az önkormányzatok tehát ettől az időponttól kezdve az óvodák és bölcsődék fenntartását végzik. Így elsődlegesen az óvodák szakmai programjának megvalósítására kell koncentrálni, amikor a városvezetés döntést hoz a szükséges, de még hiányzó humán erőforrást, vagy eszközbeszerzést illetően. Minden törekvés arra irányul, hogy fejlessze a kicsik kompetenciáját, fókuszáljon a vagy anyagi, vagy kulturális szempontból hátrányos helyzet leküzdésére, segítse a már érzékelhető tehetségek kibontakozását.

Szeretetteljes, érzelmileg kiegyensúlyozott óvodai légkör megteremtésén dolgozunk városi szinten, amely alkalmassá tudja tenni a gyermekeinket a folyamatos fejlődésre, önmegvalósításra, hogy testileg, értelmileg és érzelmileg érett kisgyermek térhessen az iskolába. E kitűzött cél csak abban az esetben tud megvalósulni, ha az óvodai élet tevékenységterülete alkalmas a külső és belső világ szabad játékon keresztül történő, tevékeny és játékos megismerésére. Feladatunk lehetővé tenni a verses, mesés, zenés, énekes, játékos, táncos és alkotós gondozás megvalósítását, megélését, amelyhez korszerűen felszerelt, tágas és minden funkció ellátására alkalmas épületre, udvarra, valamint empatikus, szeretetteljes, együttműködő és szakmailag hiteles dajkákra, pedagógiai asszisztensekre és óvodapedagógusokra van szükség.

Óvodavezetőink maradéktalanul értik, megélik és aktívan tesznek a fenti célok megvalósításáért. Emiatt büszkén kijelenthetjük, hogy intézményeinkre a folyamatos innováció jellemző: színes programokkal, munkaközösségekkel, számos sport- (judo, tenisz, kézilabda, labdarúgás, balett, gyermek fitness) és zenei foglalkozást, nyelvtanulást, a hitélet megélését teszik lehetővé az óvodák. Kiemelt figyelmet fordítanak a család és az óvoda együttműködésére, a közösségépítésre.

Az összvárosi szinten 40 csoporttal rendelkező óvodai intézményhálózat maximális kihasználtság mellett működik. A megnövekedett óvodai igény miatt több esetben engedni kellett a maximális gyermeklétszámtól való eltérést. Reményeink szerint az újonnan épülő református óvoda a 2021-22-es tanévben már fogadni tudja a jelentkező gyermekeket, megoldva ezzel a városvezetésre háruló elhelyezési nehézségeket.

Megoldandó probléma továbbá azon gyermekek elhelyezése és fejlesztése is, akik a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye szerint sajátos nevelésű igényűek, avagy gyermekkori autizmussal bírnak. Sok esetben 1-2 éves óvodai nevelés után történik meg a gyermek vizsgálata és derül ki a fejlesztési igény, avagy merül fel az a probléma, hogy speciális intézmény tudná a legmegfelelőbb nevelést, illetőleg speciális fejlesztést biztosítani a kicsi részére. Az ő helyzetük megoldásában több esetben a „Beszélj velem!” Fejlesztő Gyógypedagógiai Óvoda tud az önkormányzat segítségére lenni.

Felismerve azt a tényt, hogy jó néhány sajátos nevelési igényű gyermek továbbra is maradhat a megszokott óvodájában, abban az esetben, ha kisebb létszámú csoportban, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, vagy logopédus közreműködésével pluszfejlesztést kap, a tavalyi évben óriási figyelmet fordítottunk a szakemberhiány megoldására. Célunk, hogy néhány éven belül további álláshelyeket biztosítsunk ezen igény kielégítése érdekében.

Mindemellett nem szabad figyelmen kívül hagyni az óvodapedagógus hiányból eredő problémákat sem. Dunaharaszti még szerencsés helyzetben van, hiszen földrajzi elhelyezkedése kedvező a beköltözők és a munkavállalók szempontjából is. Ugyanakkor, ha nem tudunk megfelelő szintű béreket biztosítani, könnyen kerülhetünk abba a helyzetbe, hogy környező települések intézményeihez átpályáznak a pedagógusaink. Ennek elkerülése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a munkabér és az egyéb béren kívüli juttatások emelésére, valamint a szolgálati lakások számának növelésére, arra az esetre gondolva, ha álláshirdetésre az ország más részéről lenne jelentkező. Jelenleg nincs probléma, de ez egy állandóan változó helyzet, amelyre a fentiekén túl szeretnénk úgy is felkészülni, hogy átképzési lehetőséget biztosítsunk óvodatitkárok, pedagógiai asszisztensek vagy dajkák részére, akár tanulmányi szerződés keretében is. További törekvésünk, hogy anyagi támogatásban részesítsük a továbbképzéseket is, hiszen elkötelezett hívei vagyunk a mind magasabb színvonalú nevelőmunka biztosításában, ezáltal az intézményeink arculatának színesítésében.

Büszkén emelünk szót a német nemzetiségű óvodai program megvalósítása mellett is, amelyet a Hétszínvirág és a Mese Óvodában több csoportban biztosítanak a német nemzetiségű óvodapedagógusok. Örömmel továbbá az is, hogy a nemzetiségű csoportokból sokan a Hunyadi János Német Nemzetiségű Általános Iskolába íratják be a gyermekeiket.

VI. GYERMEKVÉDELEM

Ezt a feladatkört szintén két részre kell bontani, egyrészt a mentálhigiénés-, másrészt az anyagi szempontból segítségre szoruló gyermekeket érintően.

Ahogy a családsegítés, úgy a gyermekvédelem is olyan alapellátási mód, amely a kiskorú testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődését, jólétét, családban történő nevelését segíti elő. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat küldetése e téren a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése, a családból való kiemelés elkerülése, sőt a családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárása, a szocializációs hátrányának leküzdése, csökkentése.

Tapasztalatok szerint az utóbbi években megszorodtak a beilleszkedési, és magatartási problémákkal küzdő-, a speciális szükségletű (BTM, SNI) gyermekek száma. Mindennek oka a szakemberek szerint elsődlegesen a megváltozott gyermeknevelési elvekre, vagy azok hiányára, illetőleg a család és a szülők életvitelére, másodlagosan a családok anyagi nehézségeire vezethető vissza. Az orvoslásuk érdekében a gyermekjóléti szolgálat munkatársai egyre több intézménnyel, civil szervezettel veszik fel a kapcsolatot, hogy együttműködésre, közös gondolkodásra és problémamegoldásra kérje fel őket a hatékonyság jegyében. Ezt példázza az is, hogy a

gyermekvédelmi törvény alapján kötelezően fenntartott jelzőrendszer mára már 17 irányból működik. Tagjai közé tartoznak pedagógusok, óvodapedagógusok, gyermekorvosok, iskolaorvosok, védőnők, iskolavédőnők, szociális munkások, civil szervezetek tagjai, egyházak képviselői, bizottsági tagok, nemzetiségi önkormányzat tagjai, gyámügyi ügyintézők, pszichológusok. Feladatuk, hogy folyamatos együttműködésük révén jelezzenek egymásnak, ha segítségre szoruló gyermek kerül a látókörükbe, ezáltal lehetőség adódhat arra, hogy a nagyobb bajt megelőzően, időben tudjon segítséget nyújtani a város szociális hálójá.

E körben lát el óriási szolgálatot a pszichológus, aki a Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat épületében tart tanácsadást heti tíz órában. Az a tapasztalat, hogy évek óta maximális kihasználtság mellett dolgozik, hiszen – érezve az általa nyújtott segítség pozitív eredményeit - egyre több szülő keresi fel és kéri önkéntesen a pszichológiai ellátást. Azaz az igények sajnos évek óta felülmúlják a kapacitást, sőt további probléma, hogy a városban működő pszichológusok csak tanácsadást végeznek, a terápiát igénylő eseteket általában kórházi keretek között kaphatják meg az érintett gyermekek, holott nagy szükség lenne klinikai szakpszichológusra is, aki adott esetben családterápia keretein belül sokkal komplexebben tudná rávilágítani a család működési zavaraira, majd megoldási javaslatokkal segíteni. Az elkövetkezendő öt évben szeretnénk elérni, hogy a heti 10 órás rendelési idő heti 20 órára emelkedjen, amelyet vagy a pszichológus létszám bővítésével, vagy a rendelési kapacitás megemelésével fog biztosítani a városvezetés.

Szintén a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetőleg az anyagi szempontból hátrányos helyzetben levő szülők gyermekeinek nyújt elérhető élményt az a számos szabadidős program, amely a Gyermekegészségügyi Szolgálat szervezésében valósul meg immáron több éve. Ezek közé tartozik a majális, a gyermeknap, a több héten át tartó nyári tábor, a karácsonyi ünnepség. A cél az, hogy a 2020 januárjában megalakult Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal együttműködve tovább bővítsük a gyermekek különböző korosztályait megszólító közösségi programok sorát. Felismerve a jövő generációt nevelő társadalmi felelősségünk jelentőségét, kötelességünk, hogy a korábbinál jóval nagyobb figyelmet szenteljünk az ő lelki és szellemi egészségük megőrzésére, adott esetben helyreállítására. Ha képesek vagyunk az eddigieknél is több és színesebb közösségépítő programot kínálni a fiataloknak, ennek révén elérjük azt is, hogy fizikálisan is kiegyensúlyozottak legyenek.

Hogyan is képzeljük mindennek megvalósítását? Egyrészt a sport révén. Hiszen a sport által kínált közösség, összetartás, küzdelem és kitartás olyan pozitív életutat, jövőképet tud festeni az ifjúság elé, amely alkalmas arra, hogy nemet mondjon minden más jellegű, céltalan, zsákutcába taszító egészségkárosító tevékenységnek. Célunk tehát a sportolási lehetőségek körének bővítése az új, mindenki számára elérhető sportparkok létesítésével, a különböző sportterületeket népszerűsítő egyesületek célzott támogatásának megemelésével. Másrészt elkötelezett hívei vagyunk egy olyan, Önkormányzat által felügyelt és fenntartott helyszín létrehozásának, amely tartalmas, kulturált, több stílusirányból megközelített, közösséget formáló szórakozási és kulturális központot kínál a tizenéves korosztálytól minden dunaharaszti fiatal számára. Harmadrészt folytatni kívánjuk az interaktív drámapedagógia módszereit alkalmazó alternatív színházi előadások sorát az általános iskolások számára. Ez a program olyan, a mai gyerekeket foglalkoztató, bántó kérdéskört vesz több szempontból górcső alá, amely révén támpontot tud nyújtani hasonló jellegű szituációk megélésében.

Elérkeztünk e tárgykörben az anyagi szintű segítségnyújtás biztosításához. Dunaharaszti Város Önkormányzata a 29/2003. (XI. 25.) számú rendeletével szabályozza a gyermekvédelem helyi rendszerét, amely számos saját hatáskörű támogatási formát szabályoz, hogy ezáltal is segíteni tudja a nehezebb anyagi körülmények között élő családok, gyermekek életét. Ezek közé tartozik a táplálékallergiában szenvedő – és ezért a közétkeztetésben hátrányba kerülő – gyermekek szüleinek

pénzbeli kompenzációja, vagy a méltányossági gyermekétkeztetés, amelynek segítségével az intézményekben étkezhetnek azok a gyermekek is, akik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre ugyan nem jogosultak, de szüleik anyagi körülményei folytán mégiscsak rászoruló, továbbá a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása szintén a hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosítja a tanítás nélküli munkanapokra a meleg étkezést.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság több éve különös figyelmet szentel és anyagi támogatásban részesíti a szerényebb anyagi körülmények között élő, szociálisan rászoruló dunaharaszti gyermekek különféle intézmények és civil szervezetek által szervezett nyári programokon, gyermektáborokon való részvételi lehetőségét, továbbá 2019. óta a Helen Doron Nyelviskolával együttműködve öt szerényebb anyagi körülmények között élő, de tehetséges, angolul tanulni szándékozó kisgyermek tanulmányait támogatja az Önkormányzat.

Célunk, hogy a hátrányos helyzetben nevelkedő gyermekek anyagi támogatását magasabb összeggel és szélesebb körben tehesük meg az elkövetkezendő években.

VII. EGÉSZSÉGÜGY

2020. évre 10 háziorvosi-, 5 gyermekorvosi-, 3 fogorvosi-, 8 iskolaorvosi-, 3 iskolavédőnői- és 9 védőnői körzet került kialakításra és betöltésre. Az elhelyezés – a Damjanich utca 32. szám alatti felnőtt orvosi rendelő felújításával – maximális szakmai színvonalon és 21. századi kényelmi szinten megtörtént, mind a körzetet betöltő, mind az orvosi ügyeletet ellátó egészségügyi dolgozók, mind az ellátást igénybe vevő betegek részére. További vívmány, hogy gyógytornász és egyéb magánrendelések (ortopédus, urológus, szemész szakorvosok) lesznek elérhetőek ebben az épületben. A felújítási munkálatok befejezésével lehetőség nyílt arra is, hogy a védőnői szolgálat elfoglalja a Damjanich utca 23. szám alatti, korábban orvosi rendelőként működő épületet. Miután az ő igényeik szerinti átalakítási és felújítási munkálatok befejeződnek, itt folytathatják a munkájukat. 2021. évi feladatunk a Fő út 35. szám alatti gyermekorvosi rendelő tetőcseréje és felújítása. A későbbiekben célunk a gyermekorvosi rendelő vizsgáló és a váró részének kényelmesebbé tétele.

Minőségi előrelépést jelentene a város egészségügyi infrastruktúrájában a mentőállomás létesítése. Ennek megvalósulásáért – de legalább előkészítéséért – meg kell tenni a szükséges lépéseket ebben az önkormányzati ciklusban.

Dunaharaszti évek óta szervezi és finanszírozza az Önkormányzat az óvodás gyermekek szűrővizsgálatait. Ennek keretében szemészeti, fogászati, ortopédiai és fül-orr-gégészeti szűrővizsgálaton vesznek részt a gyermekek. A szűrések anyagi fedezetét a Képviselő-testület átruházott jogkörénél fogva a Szociális és Egészségügyi Bizottság biztosítja. Ekképpen a szűrővizsgálatoknak köszönhetően a korán jelzett problémák, elváltozások időben, még az iskolakezdés előtt korrigálásra kerülhetnek. Természetesen az óvodás korú gyermekek egészségügyi, illetve szűrővizsgálatát, mint eddig is, úgy ezentúl is gyermekorvosaink végzik, ezt egészítjük ki a szakorvosi szűrővizsgálatokkal.

Az önkormányzati költségvetés teszi lehetővé továbbá minden évben tavasszal és ősszel, 3-3 alkalommal az ingyenes urológiai és anyajegyszűrés lehetőséget. Hatalmas jelentőséggel bír ez a vizsgálat is, mert a számos esetben időben felismert elváltozás lehetőséget ad a nagyobb bajt megelőző beavatkozások elvégzésére. Felismerve mindennek a jelentőségét, egyre nő azon lakosok száma, akik szeretnék igénybe venni ezt a lehetőséget. Hogy senkit ne kelljen helyszűke, vagy idő hiánya miatt visszautasítani, szándékában áll a városvezetésnek, hogy a vizsgálati napok számát 4 - 4 napra felelmeje.

A védőoltások támogatásának önkormányzati programja 2018. évben egy újabb vakcina bevezetésével bővíthetett. A ROTA vírus elleni küzdelem azon családokat érinti, akik csecsemőkorú gyermeket nevelnek. Látva ennek a vírusnak a legkisebbeket fenyegető, a szervezetüket egyre megterhelőbb szövődményekkel veszélyeztető jellegét, fontosnak tartjuk a védőoltás jelentőségének hangsúlyozását, és annak a szülők, törvényes képviselők döntéséhez kötődő anyagi támogatását. Az év során az igénybevétel feltételrendszerén – figyelembe véve a kérelmezők számát – két alkalommal is változtattunk, bízva abban, hogy mind több családnak tudunk segítséget nyújtani e téren is. A jelenlegi szabályozás szerint minden dunaharaszti lakosú gyermek szülője, törvényes képviselője igényelheti a 3. vakcina önkormányzati támogatását, aki igazolja, hogy az 1. és a 2. vakcina beadásra került a kisbaba számára. Célunk e téren, hogy az eddigi önkormányzati támogatással biztosított védőoltások körét fenn kívánjuk tartani.

VIII. KULTÚRA, INNOVÁCIÓ

Közösségi terek bővítése

Városunkban egyre nagyobb az igény az intézményen belüli és kívüli közösségi terekre. Ezt a kérdéskört a Gazdasági Program több fejezete is tárgyalja.

Városi rendezvények

Az elmúlt években Dunaharaszti nagyot lépett előre mind a minőségi, mind a populárisabb nagyrendezvények területén. Az előzőre jó példa a Vagabond Korzó megrendezése, melyet az Önkormányzat erőteljesen támogat, felismerve a zenei fesztiválok iránt megnyilvánuló lakossági igényt. Ennek az eseménynek az évenkénti megszervezése Dunaharaszti felhelyezte a könnyűzenei térképre. Jelen vannak ugyanakkor a populárisabb igényt kiszolgáló rendezvények (augusztus 20-i Búcsú), valamint a kettő ötvözete (Városnapok). Jelentős eseményekkel gazdagítják városunk kínálatát a német nemzetiség szervezeteinek rendezvényei, valamint a helyi civil közösségek alkalmai.

Régi elképzelés ugyanakkor a városi rendezvények összehangolása, illetve valamely online vagy egyéb – pl. programfüzet – felületen a tervezett programok láthatósága, amely segíti a szervezők tevékenységét. Egyes rendezvények fesztivállá fejlesztése is meggondolandó lehet, ahol megjelenhet a térség településeinek kultúrája, megismerhetők csoportjai, művészei, így a város egyfajta térségi kulturális központtá is válhat. Jól kitalált, megtervezett fesztivál megrendezésére jó feltételekkel lehet pályázni is, és szakmai lebonyolítót is lehet alkalmazni. Lehetséges út a városi ünnepek szélesebb körű szervezése, szintén a civil egyesületek bevonásával, így az ünnepekre egyéb kulturális programot is lehet szervezni; ha ünnep, legyen ünnep, ünnepeljünk!

Mindezeket a civil szervezetek pályázatához ajánlasként lehetne hirdetni, mint megvalósítható programot, vagy azokhoz való, választható csatlakozási lehetőséget.

Testvérvárosi kapcsolat(ok)

A pandémia miatt visszaesett a partnerkapcsolat intenzitása. A kapcsolattartás elég szoros szabályok szerint folyik a testvérvárossal. Emellett azonban remek kulturális kapcsolat alakult ki határon túli települések közösségeivel. Ezek továbbfejlesztésében komoly potenciál mutatkozik.

Városi kulturális arculat

Nagy szükség lenne egy városi szintű reklám- és bemutató készlet létrehozására, ami tervezetten készülhet el: Dunaharaszti bemutató képeskönyv, prospektus, arculati elemek (pl. logo), helyi alkotók művei, itt működő szolgáltatásokat bemutató kiadványok, dísz-, emlék- és ajándéktárgyak, amivel a városba látogató hivatalos vendégek megajándékozhatók.

Nemzetiségeink kultúrája, mint közös kincsünk

Dunaharaszti három nemzetiség éli meg és alakítja közösségi életét, ápolja kultúráját: a német, a bolgár és a roma. Az Önkormányzat kapcsolata harmonikus a nemzetiségi önkormányzatokkal, hiszen céljaink közösek: egy sokszínű, hagyományaira büszke város mindennapjainak igazgatása. Dunaharaszti őshonos és legnépesebb nemzetisége a német, amely a sváb kultúrát több szintéren is ápolja, továbbviszi. Működnek tánccsoportjai, jelen van az óvodai nevelésben éppúgy, mint az

általános iskolai oktatásban. Fő bázisa a városi tulajdonú Tájház, melynek tetőfelújítása a közelmúltban készült el, a legfontosabb feladat itt az épület állagmegóvása és az összegyűjtött tárgyak restaurálása. Az Önkormányzat jelentős összegű támogatásban részesíti a német nemzetiségi önkormányzatot, akárcsak a bolgárok és a romák vezető testületeit. A bolgár népcsoport a közelmúltban állított szimbolikus emléket – egy díszkutat – az egykor itt letelepült őseik emlékére, szintén városi segítséggel. A romák előremutató és sikeres programja a jó tanulmányi eredményt elért diákok ösztöndíjjal való támogatása. Ezt mindenképpen meg kell őrizni, és a gyermekjóléti szolgálat segítségével további programokat kell szervezni a roma közösség körében.

Turizmus

A kulturális kínálatot jól lehetne turisztikai szolgáltatásokkal kiegészíteni. Közművelődési intézményünknek jó kapcsolata van a ráckevei Tourinform irodával. Célszerű lenne az intézmény valamely telephelyén egy információs pontot létrehozni, ahol a városról és a térségről kaphat különböző kulturális és turisztikai információt az ide érkező vagy átutazó. Hosszabb távon ehhez kapcsolódó vállalkozásokkal is lehet együttműködni (kerékpáros pihenőhely szervizzel, kölcsönzővel, stb.)

A ciklus során meg kell tervezettni és létre kell hozni a Dunaharaszti behálózó, jelzett turistautak rendszerét. Fontos, hogy ezek ne csak a város természeti-, hanem kulturális értékeit, látványosságait (tehát belterületét is) érintsék, és tanösvény jelleggel tájékoztassanak városunk látnivalóiról, valamint – ahol lehetséges – kapcsolódjanak a szomszédos településekhez.

Autótechnika telep

Sikeresen üzemel jelenleg a telepen a helyi művészek mű- és kiállítóterme, valamint egy vendéglátóegység. Hatalmas a hétfégi kerékpárforgalom a környéken, sokan keresik fel már manapság is a helyszínt. Meg kellene vizsgálni a terület szabadidős lehetőségeit a későbbi hasznosítás egyik alternatívájaként.

Innováció

Szilárd meggyőződésünk, hogy Dunaharaszti úttörő szerepet játszhatna a hazai önkormányzatok között egy tudásbázis létrehozásával, melybe bevonhatná a település ez irányú kezdeményezéseit, civil csoportjait, az iskolákat, valamint az itt működő cégeket. Erre már tettünk lépéseket pl. a Robotika felkarolásával, és befogadásával a Laffert Kúriába. A Kúria adhatna helyet ennek a műhelynek, amelynek munkáját, ötleteit fel lehetne használni a városüzemeltetés során, vagy az előttünk álló fejlesztések megvalósításakor. Célunk az, hogy az Okosharaszti program eddig szétartó kezdeményezéseit, megvalósult programjait (pl. okoszebra, utas-tájékoztató rendszer, robotika támogatása, iskolák részére okos eszközök vásárlása) összefogjuk, rendszerbe foglaljuk. Hatalmas, kiaknázatlan lehetőségek vannak ezen a területen, sok olyan ember él városunkban, aki szívesen állítaná tudását a város szolgálatába.

IX. KÖZMŰVELŐDÉS

A József Attila Művelődési Ház, mint fő közösségi színtér.

Nagyarányú energetikai felújítás zajlott le az elmúlt hónapokban a Művelődési Ház épületén. Ezt követte a színpadfelújítás és a munkák során feltárt műszaki problémák elhárítása (pl. falvizesedés). Ahhoz, hogy az intézmény az előírt közművelődési feladatait el tudja látni, a felújítást tovább kell folytatni az elavult fűtésrendszer, a szellőzőrendszer hiánya, a nagytermi elavult, sérült bútorzat – székek, asztalok – szükséges cseréje, a klubterem és az oktatóterem padlócsereje, ill. javítása, a raktárak és a konyha állapota miatt.

Közösségi terek.

Nagyon nagy a kereslet a különböző közösségi terekre. A sok helyi szervezet, táncsoport, nyugdíjasklub, egyéb közösség igényli a kisebb termeket közösségi célra. Ezek száma igen kevés, az intézmény ezen a téren csak a kultúrotthonok 1960-as évekbeli igényét tudja teljesíteni (két helyiség

áll rendelkezésre). Ami nagyon hiányzik, az a klub- és foglalkoztató terem, a tánc próbaterem, az amatőr alkotóműhely és a modern oktatóterem.

Közművelődési szolgáltatások.

A szakmailag előírt, kötelező közművelődési szolgáltatásokból hely- és eszközhiány miatt az élethosszig való tanulás kritériumainak nem tud megfelelni az intézmény. Meg kellene keresni a lehetőségét és a feltételeit annak, hogy az aktív nyugdíjas korosztálynak, illetve azoknak, akik az iskolarendszerű képzésben már nem tudnak részt venni – akár együttműködéssel is – lehetősége legyen képzési programban részt venni.

Laffert Kúria. Az egy évtizeddel az enyészettől megmentett, újjászületett Laffert Kúria mára Dunaharaszti egyik jelképévé vált. Folyamatosan helyet biztosít az igényesebb szórakozásra és a képzőművészet szépségeire vágyó közönségnek szánt rendezvényeknek, miközben a tavaszi-nyári időszakban színházi előadásokat is befogad az épület teraszán és kertjében. Rendkívül népszerű a Kúria azok körében is, akik vállalati-, illetve családi eseményeiknek keresnek méltó helyet. A Kúria technikai felszereltségét is sikerült a megfelelő szintre hozni az elmúlt években. Az épület kihasználásának iránya jó, továbbra is meg kell őrizni, mint a magasabb szintű kulturális-közművelődési igények kiszolgáló intézményét.

Hagyományörzés, helytörténeti gyűjtemény.

A helytörténeti gyűjtemény alapjait még a két világháború közötti polgári iskola tanárai rakták le. Erre a kis szertárra alapozva hozta létre dr. Helméczy Mátyás Pro Urbe-díjas történelemtanár, helytörténész és tankönyvíró, a később bekapcsolódott Tóth Sándor történelemtanár segítségével a helytörténeti gyűjteményt, majd a Helytörténeti Emléktár megalapításával és a Dunaharaszti történetét bemutató háromkötetes kiadvány megjelentetésével a Dunaharaszti Város helytörténetét bemutató anyagot. 2012-ben az Emléktár egyik részét városi célra ki kellett üríteni, ekkor kerültek a ritkaságnak számító tűzoltó szerkocsik egy magántulajdonban lévő rendezvényház udvarára. 2013-ban a többi helyiségben a Baktay Ervin Indián-Cowboy Múzeumnak adott otthont a város, híres szülöttének, posztumusz díszpolgárának, Baktay Ervin orientalista munkásságának méltó bemutatása céljából. 2016-ban az Emléktár irodájában a Baktay Ervin Gimnáziummal közösen egy emlékszoba lett létrehozva az iskola névadójának tiszteletére. Az itt lévő dokumentumok a Laffert Kúria helytörténeti könyvtárába kerültek, a helytörténeti gyűjtemény tárgyainak egy része – elég mostoha körülmények között – az Autótechnika-telep egyik raktárjában, a kisebb tárgyak a Laffert Kúria padlásán találhatóak. Mivel az általános iskolák tananyagában mostanra a helytörténet is szerepel, lenne igény ezt a gyűjteményt is bemutatni. Ennek a sokak által összeadott, értékes gyűjteménynek más, kisebb településekhez, vagy akár a helyi sváb nemzetiséghez hasonlóan méltó módon történő bemutatására a város kulturális hagyományainak szempontjából igen nagy szükség lenne.

Dunaharaszti Értéktár.

Minden közösségnek vannak olyan értékei, amik nem helyezhetők múzeumba, nem mutathatók be kiállításokon, de mindenképpen számon kell tartani őket. Ide tartoznak épületek, városrészek, természeti helyek, adottságok, itt élt alkotók szellemi termékei, örökségük, mindaz, ami gazdagítja a ma emberének életét, emlékezteti és büszkévé teszi a helyi polgárokat, lokálpatriótákat. Az Értéktár megalapítására több ígéret született, de a tavasz óta fennálló járványhelyzet ezt meghiúsította. A jelenlegi helyzet – amikor a közművelődési intézményekben ritkultak a rendezvények –, mind humán erőforrásban, mind időben alkalmas lenne az Értéktár alapításának szakmai előkészítésére.

Városi Könyvtár.

Gondoskodás, törődés – úgy véljük, ez a kortársiasság legfontosabb hangsúlya. A könyvtárosok feladata is, hogy gondját viseljék a reánk bízott közösségnek, amelyben élünk, a dunaharaszti embereknek.

Az a kérdés, hogy mi az, ami hozzájárul egy társadalom hosszabb távú fennmaradásához és stabilitásához? A legfontosabb válaszok a következők: az egyik a természet és a társadalom

harmonikus kapcsolata, a másik pedig az elődök kultuszának szerepe a társadalom életében. Ennek pedig legfőbb alapja a korszerű tudás.

Maga a gyűjtemény 1951-ben szerveződött; a település vezetősége döntést hozott egy állandó közkönyvtár felállításáról. A 90-es években az ideiglenesen használt helyeket az intézmény annyira kinőtte, hogy szükség lett önálló épületre, amelyet 1998. október 12-én adtunk át a Dózsa György út 12/b. szám alatt. Egy város sosem csak épületek és utak sora, létrejöttéhez mindig történetek és események kapcsolódnak. Ahogy reggel felhúzzuk a redőnyt, és meglátjuk a kinti viszonyokat, az elkerülhetetlen hatással van a hangulatunkra, bár tudatosan nem elemezzük vagy értjük meg a meteorológiai változók kölcsönhatását. Éppúgy még azelőtt megragadjuk egy hely atmoszféráját, mielőtt azonosíthatnánk a részleteit, vagy szellemileg felfognánk. Ugyanilyen módon érzékeljük a genius loci-t, azaz a hely szellemét. Hamvas Béla azt írja, hogy: „A helyet nem szabad összetéveszteni a térrel. A térnek képlete, a helynek génusza van; nemcsak fizikája, hanem metafizikája is. Ez a fogalom azt az atmoszférát jelöli, ami a hely emlékezetes karakterét és identitását adja.” A könyvtár épületében mindent az átláthatóság kell, hogy jellemezzen: az épület egybefüggő, kétszintes térsorából is minden irányba kinézhetünk a belső és a külső térbe – még a könyvtári polcok között is átláthatunk a városra. A belső enteriőr pedig magában foglalja az emberiség egyetemes tudásának a gyűjteményét.

Az intézmények által meghatározott terek alapvetően határozzák meg az egyén és a különböző szintű közösségek jól-létét. Jól tudjuk, hogy a közösségekben élők sokkal egészségesebbek, kiegyensúlyozottabbak, mint a magányosak. A könyvtár intézménye a közösségépítés támogató eszközévé válik egyre inkább. Dunaharaszti közössége identitásának, komfortérzetének fontos és egyre inkább hangsúlyos eleme lesz a könyvtár, mint a helyi örökség és a korszerű funkciók használója.

Ma már világosan látjuk, hogy az új évezreddel beléptünk a digitális korszakba, amelyben a társadalmi innovációnak minden eddiginél fontosabb szerepe van. A technológia nyomán egyre nő a digitális lenyomatunk. Ez a következő években olyan fejlesztéseket tesz lehetővé, amely a mindennapjainkat átalakítja: feladatoktól, kötelezettségektől szabadulunk meg és lehetőségünk lesz újabb feladatokat találni és újabb kötelezettségeket is – és a legfontosabbat, a személyes felelősségvállalást.

A jól működő könyvtár a jól működő emberi hálózatok kölcsönhatásával foglalkozik, hogy formálhassa a városi közösséget. A legjelentősebb kihívást a folyamatos használhatóság jelenti, és ezt kell súlyoznunk a jövőben is: a koncepciótól a megvalósításig minden egyes munkafázisban a lehetőségekhez mérten a háttérben maradó aktivitás megteremtésével. A klasszikus könyvtárfogalomhoz társul tehát a tudástár műfaja. Ehhez korszerűsíteni szükséges az épületet; a munkafolyamatokat, amelynek feltétele a megfelelő létszám és képzettség, és a magát folyamatosan képző könyvtáros. A könyvtári szolgáltatások egy részét online elérhetővé szeretnénk tenni, mert egyre kevesebb az emberek ideje. Ez az „alap”, amely lehetővé teszi új módszertani „csomagok” kibontakoztatását korcsoportok feltérképezésével. A könyvtár szerepe még jobban föl fog értékelődni, mert az olvasnivaló egyre drágább, és a (szerkesztett) információ iránt egyre nagyobb az igény. Az egyénre szabott programok keretében fokozható a társadalmi kohézió, és a maximális kihasználhatóság érdekében évente egy alkalommal olvasótábort is tervezünk – így teremtve meg a lehetőséget arra, hogy a szervezett program keretében a stresszes mindennapokból kiszakadjanak a gyerekek és ugyanakkor a vidéki élet megismerésének lehetőséget kínáljunk. Mindig meg kell próbálnunk megérteni azt az üzenetet, amelyet környezetünk fogalmaz meg – ugyanis igényekről, jövőbeli feladatokról szól. A koncepció módja és ereje – mint minden tervező és kreatív tevékenység esetében - a szakmai elvszerűségben rejlik.

X. SPORT

A város sportéletének színterei:

1. intézményi sport (óvodai-iskolai)
2. szabadidősport, tömegsport
3. versenysport

1. Intézményi sport

Óvodák

A tornaszobákban az állagmegóvás mellett az eszközök karbantartása és új sportszerek beszerzése ad folyamatos feladatot. Rendkívül jó irány a szervezett sportolási lehetőségek megjelenése, amint ezt a köznevelési fejezetben részleteztük.

Iskolák

A három általános iskola, a Dunaharaszti Hunyadi János Német Nemzetiségi Általános Iskola, a Dunaharaszti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, a Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, illetve a Baktay Ervin Gimnázium sportlétesítményei, tornatermei fontos szerepet töltenek be a város életében, hiszen a kiemelten fontos iskolai testnevelés mellett 16 óra után ezek bérletével tudják a sportegyesületek biztosítani a sportoláshoz szükséges helyszíneket.

2017. január 1-jétől a KLIK helyébe intézményfenntartóként az önálló költségvetési szervként működő tankerületi központok léptek, átvették az önkormányzatoktól a működtetést is.

Dunaharaszti öt intézményének vonatkozásában a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központtal áll kapcsolatban, és a létesítmények karbantartásában is szerepet vállal.

2021-ben tervben van a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola sportcsarnokának teljes parketta cseréje. A felújítás finanszírozása a DMTK által igénybe vett tao forrásból, és a város által biztosított önrészből valósul meg.

Miután 2020. szeptemberében az EMMI szigorította a járványügyi szabályokat – miszerint az általános- és középiskolákban a délutáni (nem tanórai) sportfoglalkozásokat, sportköröket átmenetileg javasolták felfüggeszteni - az edzések tartásának lehetőségei ellehetetlenültek. Meg kellene vizsgálni annak a lehetőségét, hogy az Önkormányzat 16 óra után milyen feltételekkel kaphatná vissza működtetésre a tornatermeket. A pandémia elmúltával remélhetőleg nem merül fel többé ez a helyzet, és az újonnan épülő általános iskola sportcsarnokának működtetése kapcsán a 16 óra utáni időpontra szintén ki lehet majd terjeszteni a használati lehetőséget. A Városi Sportcsarnok szívesen helyet biztosítana az intézményi sportnapok megszervezésének az óvodák, iskolák alkalmazotti közösségei részére (nevelés nélküli munkanap keretében).

2. Szabadidősport, tömegsport

Dunaharasztiin jelenleg a következő lehetőségek állnak rendelkezésre (a teljesség igénye nélkül):

- szabadtéri edzőpark (Sport-sziget)
- gördeszka pályák (Piac téri sportjátszótér)
- szabadtéri kosárlabda pálya (Piac téri sportjátszótér)
- szabadtéri műfüves focipálya (Piac téri sportjátszótér)
- szánkózó domb (Sport-sziget)
- játszóterek
- tenispálya (Sport-sziget)
- vízisport-telep (Sport-sziget) (A vízisport-telep karbantartási, állagmegóvási munkáit a DMTK végzi, a telep fejlesztése - emelet-ráépítés a csónakházban - egyfelől a lakosság részére nyújtható többlet szolgáltatást, másfelől a vízi-turizmus fejlődését jelentheti.)
- Kék-horgászto strand
- Szilágyi Lovasudvar
- Mannheim Squash Klub

- Inside Park Dunaharaszti
- Szöglet műfüves pálya
- Yoga Stúdió Dunaharaszti
- Harmónia Jóga Stúdió
- YogaRoom Dunaharaszti
- horgászat: Kis-Duna, Duna-Tisza-csatorna.

A Kormány által a Nemzeti Szabadidős - Egészség Sportpark Programról szóló 1314/2016. (IV. 30.) Korm. határozatának keretében meghirdetett pályázaton - a Nemzeti Sportközpontok beruházásában - 150 m² alapterületű (18,1 m x 13,1 m bruttó helyigényű), „D” típusú sportpark valósulhat meg Dunaharaszti, a képviselő-testület döntése értelmében a Bezerédi telepen.

A DMTK kapcsolatainak felhasználásával tervben van a Piac téri sportjátszótér kosárlabda pályájának streetball pályává alakítása az „MKOSZ Szabadtéri Pályák Kihelyezési Programja” keretében (új burkolattal, illetve palánkkal). Megvalósításra érdemes a városi sportnap, sportágválasztó, sportolást népszerűsítő programokkal a Városi Sportcsarnok a DMTK, és egyéb sportszervezetek bevonásával.

Az Önkormányzat kiemelten fontos feladata további olyan ingatlanok felkutatása, kijelölése és, ha szükséges, megvétele, ahol sportolásra, szabadidős tevékenységekre alkalmas közösségi tereket hozhat létre. Rendkívül nagy jelentőségű volt ebből a szempontból a „török iskola” megvásárlása, ahol közel egy hektáron kezdődhet meg nemsokára a tervezés. Fontos azonban, hogy a város más negyedeiben (különösen a Felsővárosban) is létrehozzunk hasonló célú közösségi tereket (XI. fejezet, 5. pont). Tisztában vagyunk ugyanakkor azzal, hogy mindezek megvalósítása jelentős költségigénnyel bír, így mindent meg kell tenni a pályázati-, illetve a címzett támogatások megszerzésére.

3. Versenysport

Az Önkormányzat által kiemelten támogatott sportegyesület a DMTK, emellett a civil pályázati rendszer keretében a DMTK-n kívüli egyesületeken is segítünk.

A DMTK 10 szakosztállyal működik, ezek közül a tenisz nem kap működési támogatást, a vízisport szakosztály pedig nem versenyjelleggel működik.

A további nyolc szakosztály létesítmény problémával küzd. Szükséges lenne az újonnan épülő iskola sportcsarnokának az egyesület részére történő biztosítása a délutáni időszakban, illetve a Hunyadi János Német Nemzetiségi Általános Iskola tagintézménye területére tervezett munkacsarnok megépítése.

Az egyesület a nyolc verseny-szakosztály működtetésével komoly szerepet vállal Dunaharaszti sportéletében. Annak ellenére, hogy az Önkormányzat részéről eredmény-centrikus elvárás eddig nem fogalmazódott meg, a minőségi továbblépést szolgálhatja a jelenlegi támogatási struktúra felülvizsgálata.

Új távlatot jelenthet a Kis-Duna, a kiváló adottságokkal rendelkező vízi-telep kihasználása a vízi-sport verseny szakágának újbóli beindításához, mely szintén kapcsolódik a DMTK támogatásának koncepciójához.

A Városi Sportcsarnok kiemelt helyszíne a kézilabda- és a kosárlabda szakosztály edzéseinek, versenyeknek. Az aula üvegfelületét védő hálórendszer és tartószerkezet átalakítása biztosíthatná annak az igénynek a kielégítését, hogy téli időszakban futsal bajnokságok is megrendezésre kerülhessenek.

Ugyancsak a sportcsarnokot érintő átalakítás a keresztirányba történő kosárlabda edzés lehetőségének megteremtése, újabb palánkok telepítésével.

XI. INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSEK

1. Pályázati beruházások

Részletezve az *1. és a 2. számú melléklet* szerint.

Intézményi beruházások, fejlesztések, felújítások költségei

2017.	2018.	2019.
82 M Ft	113 M Ft	139 M Ft

A mellékletek térképi áttekintését a *3. számú melléklet* tartalmazza.

2. Oktatási-nevelési intézmények

A) Óvodák

- **Dunaharaszti Hétszínvirág Óvoda** (2330 Dunaharaszti, Knézich u. 21.)
6793/2 hrsz., telekterület: 7915 m², nettó alapterület: 1907 m², csoportok száma: 12.
Az intézmény korszerű, 2004-ben épült és 2012-ben bővült. A DV Dunaharaszti Vagyongazdálkodási Kft. beruházásában 2019-ben megújult a tető és az udvar. Megújuló energia forrásként napelem rendszer működik.
Általános nagy felújítást nem, de évenként ütemezett karbantartást, felújítást igényel.
A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs.
- **Dunaharaszti Mese Óvoda** (2330 Dunaharaszti, Temető u. 26.)
571/1 hrsz., telekterület: 11.671 m², nettó alapterület: 1943 m², csoportok száma: 12.
Az alapépület 1976-ban épült, 1980-ban és 2009-ben bővült és felújításra került.
2020-ban európai uniós pályázat keretében teljes körű energetikai felújítás történt, nyílászáró cserékkel, külső homlokzati hőszigeteléssel, földszigeteléssel és napelemek felszerelésével.
Energetikai számítások alapján a fűtéskorszerűsítést, az átállást elektromos fűtésre a 2020/2021-es fűtési szezont követően célszerű megtervezni.
Általános nagy felújítást nem, de évenként ütemezett karbantartást, felújítást igényel.
A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs.
- **Dunaharaszti Napsugár Óvoda** Mese Óvoda tagintézménye (2330 Dunaharaszti, Dózsa György út 55.) *4. számú melléklet*
471 hrsz., telekterület: 1712 m², nettó alapterület: 477 m², 472 hrsz. játszóudvar telekterület: 861 m², csoportok száma: 4 + 2 (fél) csoport
Az épület 1920-ban, nem óvodának épült, nem akadálymentes, akadálymentesítése nem, vagy csak nagymértékű műszaki átalakítással lenne megoldható. A melegítő konyha közegészségügyi szempontból (is) alkalmatlan, helyhiány miatt nem alakítható át.
Az épület felújítása, korszerűsítése nem gazdaságos.
Rövidtávon a napkollektor rendszer felülvizsgálatát, szükséges javítását meg kell oldani.
Javaslat: A Szivárvány Óvoda bővítése és a Református Óvoda megnyitása után az épület más célú hasznosítása indokolt. Az intézményhez csatlakozó Lónyai utcai ingatlan (játszóudvar) jól értékesíthető.
Az északi városrész megfelelő óvodai ellátása érdekében - hosszú távú fejlesztésként - az Újhegyi dűlőben, az Órtorony és az Érme utca közötti területen lévő önkormányzati ingatlanok rendezése, közművesítése után új óvoda (esetleg bölcsődei szárnyal kiegészítve) építése lehetséges és szükséges. Ennek tervezését már most el kell kezdeni, megvalósítását a későbbiekben pedig esetleges pályázati forrás felhasználásával lehetne megoldani.

- **Dunaharaszti Szivárvány Óvoda** (2330 Dunaharaszti, Egry József u. 6.) *5. számú melléklet*
7759 hrsz., telekterület: 6200 m², nettó alapterület: 1169 m², csoportok száma: 6.
A létesítmény 2014-ben épült, főzőkonyhás, korszerű, az üzemeltetéséhez megújuló energia (napelem rendszer) is hozzájárul.
A szükséges telekalakítások után 2 csoporttal bővíthető, a tervezést 2021-ben, a megvalósítását megfelelő pályázat benyújtása után célszerű elvégezni.
A bővítés területigényét a Sportpark tervezésénél szükséges figyelembe venni.
- **Dunaharaszti Százszorszép Óvoda Szivárvány Óvoda tagintézménye** (2330 Dunaharaszti, Táncsics Mihály u. 33.)
3186 hrsz., 1329 m² telekterület, nettó alapterület: 295 m², csoportok száma: 4.
Az épület nem óvodának épült 1905-ben. 2019-ben pályázat keretében az épület teljes felújítása, akadálymentesítése megtörtént, melegítő konyha létesült korszerű berendezéssel, a csoportszobák új bútorzattal lettek ellátva.
Az Óvoda udvara kicsi, ezért a Kandó utcában lévő játszóudvart is használják a gyerekek. (Középtávon az Óvoda udvarát az egyik szomszédos ingatlan megvásárlásával célszerű bővíteni. Ebben az esetben a Kandó Kálmán utcai játszóudvar megszüntethető, esetleg sportpark-fitness park céljára felhasználható.)
Általános nagy felújítást nem, de évenként ütemezett karbantartást igényel.
A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs.
- **Református Óvoda** (2330 Dunaharaszti, Paál László u. 6.)
7259/22 hrsz., telekterület: 5000 m², csoportok száma: 6.
A tervek szerint 2021-ben megkezdődik működését.
A gyermekek felvétele 4 csoport tekintetében a Református Egyház, 2 csoport tekintetében pedig az önkormányzat hatásköre.

B) Bölcsődék

- **Dunaharaszti Városi Bölcsőde** (2330 Dunaharaszti, Kossuth L. u. 4.)
3825 hrsz., telekterület: 1771 m², nettó alapterület: 551 m², csoportok száma: 8.
Az épület a múlt század elején épült, az 1950-es években bővítették, ekkortól már bölcsődeként funkcionált. Többször felújításra került, akadálymentes. Főzőkonyháját 2018-ban átalakítottuk, felújítottuk, korszerű berendezésekkel láttuk el, így alkalmas az új Kerekerdő Bölcsőde kiszolgálására is.
2020-ban európai uniós pályázat keretében teljes körű energetikai felújítás történt:
- nyílászárók cseréje,
- külső homlokzati hőszigetelések,
- fűdémszigetelések és napelemek felszerelése.
Rövidtávon megoldandó feladat a belső felújítás, ennek keretén belül a fűtéskorszerűsítés és a vizesblokkok felújítása. A napelemes rendszernek köszönhetően az elektromos fűtésre történő átállást 2021-ben célszerű megvalósítani.
A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs.
- **Kerekerdő Bölcsőde Városi Bölcsőde Tagintézménye** (2330 Dunaharaszti, Knézich u. 19.)
6793/1 hrsz., telekterület: 2213 m², nettó alapterület: 850 m², csoportok száma: 5.
Európai uniós pályázat keretében 2018-ban épült, 2019 januárjától működő tagintézmény a Városi Bölcsődének. Korszerű, felújítást nem igényel. Középtávon célszerű napelemes rendszer kiépítése, a termelt energia felhasználása.

A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs.

- **Dunaharaszti Városi Bölcsőde tervezett új tagintézménye**

4 csoportszoba + főzőkonyha (2 csoportszobás bővítés)

6. számú melléklet

A pályázat időpontjában megfelelő intézményi terület hiányában a Piac tér területére (571/22 hrsz.) tervezett, de javasolt a Paál László utcai tervezett új iskola melletti területre megépíteni. Megvalósulása után a korszerű főzőkonyha az összes bölcsődei intézmény ellátását képes megoldani, ezáltal a Városi Bölcsőde konyhája visszaminősülhet melegítő konyhává.

A beruházás tervezett (2019. évsz. árakon) összköltsége: 627.483.924 Ft, melyből az önkormányzati forrás: 147.483.924 Ft.

C) Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (2330 Dunaharaszti, Andrassy u. 14.)

2259 hrsz. **7. számú melléklet**

Nettó alapterület: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: 143 m², Gyámhivatal: 110 m².

Építés éve nem ismert, feltehetően az 1930-as években épült lakóházként, majd többször átalakították, bővítették, óvodaként működött a Hétszínvirág Óvoda megépüléséig. Az épület a feladat ellátására mérete miatt sem alkalmas, rendkívül leromlott állapotú, helyiségei nem funkcionálisak, átalakítása, felújítása gazdaságtalan. Nem akadálymentes. Nem bővíthető.

Javaslat: A Református Óvoda megépülése és a Szivárvány Óvoda bővítése után a Területi Gondozási Központ épületébe, vagy új épületbe helyezhető el.

3. Egészségügyi intézmények

- **Dunaharaszti Területi Gondozási Központ (2330 Dunaharaszti, Batthyány u. 2.)**

3307/5 hrsz. **8. számú melléklet**, telekterület: 7613 m² osztatlan közös tulajdon, az albetétesítés folyamatban van, épület nettó alapterülete: 202 m².

Lakóháznak épült, az építés éve nem ismert. Az ingatlan a feladat ellátására alkalmatlan, a telek és az épület mérete kicsi, nem bővíthető, korszerűtlen, a tető és a földem műszaki állapota rossz, komplett felújítás lenne szükséges. Akadálymentesítési kötelezettség terheli, mely jelentős átalakítással, további térvesztéssel járna.

Rövidtávon megoldandó az intézmény elhelyezése: ingatlanvásárlás, vagy építés.

Javaslat az épület hasznosítására:

a.) Az ingatlanon 3 önálló bejáratú 50-60 m² nettó alapterületű - 2 db 1 nappalit és 2 hálót tartalmazó, és 1 db kétszobás - szolgálati lakás alakítható ki.

b.) Bérbeadás

c.) Eladás.

- **Gyermekorvosi Rendelő (2330 Dunaharaszti, Fő út 35.)**

5270 hrsz. **8. számú melléklet**, Telekterület: 1154 m², nettó alapterület: 376 m².

Építés éve: 1996. Az épület akadálymentes. Rövidtávon a tetőszerkezet teljes felújításra szorul. A kapacitás teljes egészében kihasznált, az épület szükség esetén bővíthető.

- **Védőnői szolgálat (2330 Dunaharaszti, Damjanich u. 23.)**

8. számú melléklet

A Védőnői Szolgálat hosszú távú bérleti szerződés keretében a Damjanich u. 23. szám alatti, volt orvosi rendelő épületében kerül elhelyezésre. Az épület átalakítását, felújítását, későbbiekben karbantartását az ingatlan tulajdonosa saját költségén fogja elvégezni.

Javaslat: a Dózsa György út 24. alatt található, a Rendőrség mögötti épületrész (nettó alapterület 63 m²) kisebb mértékű átalakításával, belső felújításával más célú hasznosítása.

- **Felnőtt Háziorvosi Rendelő** (2330 Dunaharaszti, Damjanich u. 32.)
3975 hrsz. **8. számú melléklet**, telekterület: 1784 m², nettó alapterület: 846 m².
Pályázat keretében az épület bővítése, teljes körű felújítása 2020-ban befejeződött. Korszerű, hőszivattyús hűtés-fűtés rendszerrel rendelkezik. A zöldterület kialakítása, fák, növényzet telepítése, öntözőrendszer kiépítése még megoldandó feladat.
Középtávon javasolt a napelemes rendszer megépítése.
Hosszú távú javaslat:
  1. Célszerű a szomszédos ingatlan megvásárlásával belső parkolók kialakítása,
  2. A pályázati fenntartási időszak leteltével az ügyelet áthelyezése, ezzel lehetőség nyílna igény szerint több új rendelő helyiség kialakítására.

4. Kulturális intézmények

- **Dunaharaszti József Attila Művelődési Ház** (2330 Dunaharaszti, Táncsics Mihály u. 2.)
3278 hrsz. **9. számú melléklet**, telekterület: 1904 m², nettó alapterület: 814 m².
A Művelődési Ház 1905-ben vendéglőnek épült, 1938-ban bővítették ki a tánctermet és a színpadot tartalmazó épületszárnyal.
2020-ban európai uniós pályázat keretében nyílászáró cserék, külső homlokzati hőszigetelések, fűdémszigetelések, valamint napelemek felszerelése történt meg. Ezzel egyidejűleg önkormányzati forrásból a tetőszerkezet felújítása, a héjazat cseréje is megvalósult, valamint a DV Kft. felújította a színpadot.
Rövidtávon az épület utólagos talajnedvesség elleni szigetelését kell megoldani.
Középtávú feladat a fűtéskorszerűsítés – napelemes rendszer által termelt elektromos energia felhasználásával –, valamint a légtechnika kiépítése.
Hosszú távon az épület funkciójának változása várható, amennyiben rendezvények, pl. esküvők megtartása kerül előtérbe, akkor a melegítőkonyha kialakítása (építése) szükséges, melynek terveztetését – ez irányú döntés esetén - el kell kezdeni.
- **Dunaharaszti Laffert Kúria** (2330 Dunaharaszti, Fő út 172.)
35 hrsz. Telekterület: 3780 m², nettó alapterület: 720 m².
Az 1700-as években épült műemléki védelem alatt álló kúriaépületet európai uniós pályázat keretében 2010-ben újjáépítettük fel. Kulturális és egyéb rendezvényeknek, kiállításoknak ad helyet, korhű kávézó üzemel az épületben.
Rövidtávon a külső nyílászárók, az épület megvilágításának felújítását meg kell oldani.
Középtávon a hátsó kertben célszerű a régi tűzoltó autó kiállítására alkalmas fedett tárolót kialakítani.
- **Dunaharaszti Városi Könyvtár** (2330 Dunaharaszti, Dózsa György út 12/B.)
3533/B hrsz. Telekterület: 330 m², nettó alapterület (2 szinten): 397 m².
A Könyvtár kétszintes épülete 1996-ban épült. A kapacitás teljes egészében kihasznált, bővítési lehetőség nincs. Középtávon felújítása, hőszigetelése, napelem rendszer kiépítése indokolt.
- **„Autótechnika”** (2330 Dunaharaszti, Duna u. 1-3.)
5236 hrsz. **10. számú melléklet**, telekterület: 26.779 m² nettó alapterület: 1482 m².
Az épületegyüttes jelenleg tároló funkciót lát el. Közép- és hosszú távú fejlesztésként javasolt – esetlegesen pályázat keretében – a rekreációs területen kulturális, szórakoztató és szabadidő központ létesítése a meglévő hangárépület megtartásával. A rendeltetés

módosításának terveztetését, beleértve a tájépítészeti tervet is haladéktalanul meg kell kezdeni.

5231/1 hrsz.

Az épületegyüttes jelenleg tároló funkciót lát el. Felújítása az előző beruházással egy ütemben indokolt.

5. Sportcélú fejlesztések

- **Bezerédi sport és szabadidő park** (2330 Dunaharaszti, Egrý József u. 2-4.)
7637 és 7638 hrsz. **11. számú melléklet**, telekterület: 10.276 m².
A 2019-ben erre a célra, az Önkormányzat által megvásárolt területen létesítendő sport- és szabadidőpark tervezését haladéktalanul meg kell kezdeni.
A szabadidő és sportparkban futópálya, streetball pálya, focipálya, röplabda pálya, játszótér, zenepavilon, kültéri bútorok, vizesblokk és egyéb létesítmények valósulnak meg. A területet tervszerűen (tájépítész terv) parkosítani, fásítani szükséges.
A Nemzeti Szabadidős- és Egészség Sportpark program keretében, a BMSK beruházásában „D” típusú sportpark, a terület Festő utcai sarkán, 150 m² alapterületen, várhatóan 2021-ben megvalósul.
- **Városi Sportcsarnok** (2330 Dunaharaszti, Napsugár u. 2.)
8230/2/A hrsz. Telekterület: 2500 m², nettó alapterület (két szint): 2891 m².
Pályázat keretében és saját forrásból 2018-ban elkészült a Városi Sportcsarnok korszerű épülete.
Rövidtávú fejlesztésként célszerű az energiaellátás biztosítására napelem rendszer telepítése. Javasolt továbbá egy kültéri workout park létesítése, melyet a sportolók mellett bárki használhat.
- **Tervezett sportuszoda** (2330 Dunaharaszti, Napsugár u. 4.)
8230/1 hrsz. **12. számú melléklet**. Uszoda épület 3 szinten: összesen nettó 9756 m², ebből a földszint a medencetérrel együtt: 5700 m².
A sportuszoda engedélyes tervei rendelkezésre állnak, pályázati lehetőség esetén megvalósítható a fejlesztés.
- **Tervezendő sportkomplexum** (2330 Dunaharaszti, Napsugár utca 8230/1 hrsz.)
12. számú melléklet, Telekterület: 43.085 m².
A Városi Sportcsarnok mögött lévő ingatlant hosszú távon megvalósítandó sport komplexum létrehozása céljára érdemes kijelölni.
Focipálya vagy jégcsarnok is megvalósítható ezen a területen, a cél megjelölésével rövidtávon tanulmányterv készítendő.
- **Sport-sziget**
Pályázat keretében a tenispálya felújítása 2018-ban megtörtént.
1. Az Evezős utca 6304, 6305/1-2 hrsz-ú területen tervezett Szabadidő park és tábor engedélyes tervei készen vannak, pályázati lehetőség esetén megvalósítható a beruházás.
13. számú melléklet
2. A Sport-szigetre készült tanulmány alapján ütemezetten megvalósíthatóak az elképzelések úgy, mint pl. fahíd építése a holtágon, közcélú sólyapálya a vízisport-telepnél, a vízisport-telep fejlesztése, futópálya létesítése stb.
14. számú melléklet

- **Általános sportcélú fejlesztések**

Középtávon a város minden negyedében javasolt több kisebb területű – zöldfelülettel körbevett – „D” típusú sportpark létrehozása, mint pl. Újhegy, Felsőváros, Rákóczi-Liget, Petőfi-liget, Alsóváros.

Ezek területigénye 150-200 m².

6. **Egyéb intézményi fejlesztések**

- **Polgármesteri Hivatal épülete (2330 Dunaharaszti, Fő út 152.)**

1 hrsz.

A műemlék jellegű épület szakaszosan felújításra került az elmúlt években.

A Műszaki Iroda „rendbe hozása” már régóta esedékes. Az épületszárny legutóbb 2001-ben volt felújítva, rövid távú feladat a komplex megújulás, ezen belül a talajnedvesség elleni szigetelés, a falak lélegző vakolattal történő ellátása, a volt fogorvosi rendelő átalakítása, összenyitása, vizesblokkok kialakítása, stb.

A főépületben az Adócsoport irodahelyiségeinek összenyitásával történő átalakítás, felújítás szintén rövidtávon megoldandó feladat.

- **Rendőrőrs (2330 Dunaharaszti, Dózsa György út 24.)**

3518 hrsz. **8. számú melléklet**, telekterület: 594 m², nettó alapterület: 160 m², Védőnői Szolgálat: 62 m²

Az épület az 1930-as években épült, több funkciója volt (utoljára gyermekorvosi rendelő). 2001-től az utcafronti épületrész a Rendőrőrsnak ad helyet. 2018-ban az épület teljes külső-belső felújítása megtörtént.

A hátsókerti épületrészben a Védőnői Szolgálat kapott helyet, melynek elköltözése után a hátsó épületszárny átalakítás és belső felújítás után más célra hasznosítható.

Az ingatlanrészben 2 garzon jellegű szolgálati lakás alakítható ki.

- **Városi Temető (2330 Dunaharaszti, Paál László utca 7847 hrsz.),**

Telekterület: 23.120 m².

A tervezett zeneiskola, bölcsőde, ill. szolgálati lakások terület igényének levonása után az ingatlanból maradó kb. 11.000 m² a temető távlati, 5 éven túli fejlesztését szolgáló területész.

A területet célszerű lenne tartalék intézményi területté átsorolni, mert önkormányzati tulajdonban lévő, egyéb összefüggő ingatlan jelenleg nem áll rendelkezésre. Itt megvalósíthatóak lennének az esetleges további intézményi fejlesztések, pedagógusi szolgálati lakásépítések is.

A terület tervszerű zöldterületi fejlesztését, a fennmaradó, közvetlenül a jelenlegi Temető melletti terület közparkká történő kialakítását ütemezetten meg lehet valósítani.

Távlatokban – a HÉSZ-t is módosítva – tervezhető lenne az új, korszerű Városi Temető létesítése, jelenleg még külterületi besorolású ingatlanokon.

- **Városi Piac (2330 Dunaharaszti, Móricz Zsigmond u. 34.)**

571/23-24. hrsz. **15. számú melléklet**.

A Városi Piac 1993 óta működik ezen a területen. Az irodát és a vizesblokkot tartalmazó épület állaga rendkívül leromlott, felújítása gazdaságtalan. Célszerű középtávon a régi épület lebontása és új, korszerű, akár téreleemes épület létrehozása.

7. Iskolákhoz tartozó létesítmények fenntartása, beruházásai

- **Dunaharaszti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola**
(2330 Dunaharaszti, Rákóczi u. 1-3.)
A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ beruházásában megvalósult 4 tantermes bővítéshez csatlakozva 2020-ban az Önkormányzat korszerűen felszerelt, új melegítőkonyhát épített és 52 fős ebédlőt alakított ki. Az intézmény Rákóczi u. 1-3. szám alatti épületébe járó alsó osztályos gyermekeknek ezáltal nem kell átmenniük ebédelni a Rákóczi u. 28. szám alatti épületben lévő nagy ebédlőbe, így annak túlszűfoaltsága is megszűnt, ugyanakkor ezen konyhaépület tetőszerkezetének felújítását középtávon el kell végezni.
- **Dunaharaszti Hunyadi János Német Nemzetiségi Általános Iskola**
(2330 Dunaharaszti, Földvári L. u. 15.)
A jelenlegi étkező alapterülete 128 m², befogadóképessége pedig 5-6 turnusban teszi lehetővé az étkeztetést. A zsúfoltság csökkentése a jelen helyzetben szükséges feladat. A konyha-étkező felújítása szükséges, bővíteni csak a főzőkonyha területét beintegrálva lehetséges. A nem használt főzőkonyha területének terhére még további 65 m² ebédlő területnövelés valósítható meg. A projekthez kapcsolódóan az elektromos vízmelegítő rendszer korszerűsítése is indokolt.
- **Új, 24 tantermes iskola**
(2330 Dunaharaszti, Paál László utca)
A Kormány a budapesti agglomerációhoz tartozó köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztésével összefüggő kormányhatározat alapján, a BMSK beruházásában egy 24 osztályos új iskola fog épülni a Paál László utcában, a temető bővítési területe mellett. A beruházás helyszínéül szolgáló, jelenleg önkormányzati tulajdonú ingatlant ingyenesen felajánlottuk, és vállaltuk a közművek kiépítését (víz-, szennyvízcsatorna). A telekalakítás, belterületbe csatolás és a közművek tervezése folyamatban van.
Az iskola C típusú tornateremmel épül, ami 25x45 méteres, szabványos kézilabda-, és futsal pályával rendelkezik majd, 3 osztály párhuzamos testnevelés órájára alkalmas.
Az intézmény keretein belül, de önálló telken kerül elhelyezésre a zeneiskola, amelyben helyet kap egy hangversenyterem is.
A tervezési program alapján elkészült a megvalósíthatósági tanulmány és a tervezés pályáztatása folyamatban van.

8. Önkormányzati lakások

- **Dózsa György út 26.**
3515 hrsz. önkormányzati ingatlan 3 lakás
A két lakást tartalmazó épület külső homlokzati szigetelése, tetőfelújítása 2019-ben megtörtént. Az „A” épületben lévő hátsó lakás szolgálati lakásként funkcionál, az első lakásban a Védőnői Szolgálat baba-mama szobája, valamint a Polgárőrség kapott helyet. A Védőnők elköltözése után a helyiséget más funkcióra lehetne hasznosítani, ez azonban a helyiségek felújításával jár együtt.
A „B” épületben lévő lakás részleges felújítását a DV Kft. 2020-ban elvégezte, szolgálati lakásként hasznosítja, azonban az épület középtávon komplex felújítást (tetőszerkezet, földem, stb.) igényel.

- **Egyéb lakások:**
 Szondi u. 48. fűtéskorszerűsítés, kazáncsere 2019-ben megtörtént
 Fő út 61. felújításra szorul
 Rákóczi u. 28. volt igazgatói szolgálati lakás, lakott, átlagos állapotú.
- **DV Kft. kezelésébe adott lakások:**
 Gyárköz u. 1.: 3 db szolgálati lakás, 2018-19-ben teljes körűen felújítva
 Bér lakások:
 Táncsics Mihály u. 9.
 Kossuth Lajos u. 11.
 Vásárhelyi Pál u. 34.
 Vásárhelyi Pál u. 38.
 Vásárhelyi Pál u. 40.
 Széchenyi u. 90.
 Mindszenty u. 2.
- **Szolgálati lakások**
 A megnövekedett gyermeklétszám miatti óvodai, iskolai bővítések, a tervezett új iskola építése szükségszerűen a pedagógus létszám emelkedésével jár, azonban helyben, vagy a környéken lakó szakemberből jelentős hiány van, ezért fontos rövidtávon tervezni, hosszabb távon esetleg pályázati forrásból szolgálati lakásokat építeni.
 Javasolt helyszín: Paál László utcában épülő új általános iskola melletti intézményi terület.

XII. VÍZELLÁTÁS, SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS

Az önkormányzati tulajdonú víziközmű-hálózatot (vízellátás, szennyvízelvezetés-tisztítás) bérleti-üzemeltetési szerződés keretében az Északdunántúli Vízmű Zrt. üzemelteti. A bérleti díj összege: ágazatonként 130.000.000,- Ft/év, melyet a Szolgáltató fizet meg az Önkormányzat részére. A vezeték-hálózat, szennyvíztisztító-telep beruházási, fejlesztési igényét, annak költségeit elsősorban a bérleti díj felhasználására hivatott gördülő fejlesztési terv (GFT) tartalmazza, melyet a Képviselő-testület minden évben a Magyar Energetikai és Víziközmű Hivatalhoz történő benyújtás előtt jóváhagy.

A víziközművel ellátatlan városrészek (pl. Újhegyi dűlő, Máv-Alsó „zártkert”, kiskertek) közművesítésére kész tervekkel rendelkezünk. A beruházást önerős, társulati formában, esetleg pályázati forrás segítségével lehet elvégezni.

A) Vízellátó hálózat

Városunkban a vízellátás 2 oldali betáplálással – Budapest, valamint a Csepel-sziget felől DN 400 mm átmérőjű nyomóvezetékkel – történik.

A vízellátó hálózat hossza: 130 km. Vezeték kora 0-45 év, anyaga változatos: acél, azbesztcement, KM PVC, KPE, átmérője DN 100-DN 400 mm.

A GFT-ben a Szolgáltató által javasolt, valamint az Önkormányzat szakemberei által preferált tervszerű fejlesztések, úgy, mint elavult vezetékek cseréje (azbesztcement, acél anyagú, nem megfelelő átmérőjű), valamint a megfelelő hálózati nyomás érdekében történő hálózatfejlesztések, esetlegesen önkormányzati beruházásokat (pl. út-kerékpárút építés) megelőző vezeték, házi bekötés cserék szerepelnek. Az iparterületen és lakóterületek fejlesztésénél a beruházást az érdekeltek saját forrásból építették-építik ki.

Beruházási, felújítási költségek az elmúlt években

2017.	2018.	2019.
2,3 M Ft	93 M Ft	16,4 M Ft

Tervezett beruházások

ÉV	FELADAT MEGNEVEZÉSE	Forrás
2021	Dunaharaszti, MÁV Alsó I. ütem: DN 160 KPE Paál László utcától a Lehmann kapitány utcáig (Munkácsy Mihály utca folytatása - Zágoni Károly utca - Fecskefű utca)	bérleti díj maradvány
2021	Dunaharaszti, MÁV Alsó II. ütem: DN 110 KPE Zágoni Károly utca (vezetékvég) és a Munkácsy Mihály utca folytatása között	bérleti díj maradvány
2022	Dunaharaszti, Napsugár utcai bővítés (vezetékvég - Ganz Ábrahám utca között)	bérleti díj maradvány
2022	Dunaharaszti, CTPark - Zwack vezeték összekötés	bérleti díj maradvány
2022	Dunaharaszti, Zöldfa utca gerincvezeték bővítés (Király utca - Magyar utca között)	bérleti díj
2022	Dunaharaszti, Király utca új vezeték építés (Uzsoki utca - Zöldfa utca között)	bérleti díj
2023	Dunaharaszti, Puskás utca betáp kiépítése (Millennium utcától - Puskás Tivadar utcáig)	bérleti díj
2023	Dunaharaszti, DTCS-től délre eső terület vízellátása	bérleti díj
2024	Dunaharaszti, kiskertek betáp kiépítése	bérleti díj

Tervezett felújítások

ÉV	tervezett felújítás-pótlás	forrás
2021	Dunaharaszti, Dózsa György út I. ütem (Mátyás király utca és Klapka György utca közti szakasz) DN150 KM-PVC vezeték kiváltás D160 KPE csőre	Bérleti Díj

2021	Dunaharaszti, Dózsa György út II. ütem (Mátyás király utca és Földvári utca közötti szakasz) DN 150 KM-PVC vezeték kiváltás D160 KPE csőre	Bérleti Díj
2022	Dunaharaszti, Fő út páratlan oldal I. ütem (Nádor utcai átsajtolás - Király utcai átsajtolás között) acélcső kiváltás és bekötések átépítése	Bérleti Díj
2022	Dunaharaszti, Fő út páratlan oldal II. ütem (1-59. sz. között) DN 100 acélcső kiváltás és bekötések átépítése	Bérleti Díj
2023	Dunaharaszti, Alsó-Duna utca NA 2'' hg. cső cseréje DN 110 KPE csőre (M0 Híd és Nefelejcs utca között)	Bérleti Díj
2024	Dunaharaszti, Móra Ferenc utca DN 200 és DN 150 eternit csővezeték cseréje KPE csőre (Dózsa György út - Mindszenty József utca között)	Bérleti Díj

B) Szennyvízelvezető-hálózat

Városunkban a szennyvízelvezető hálózat 1995-2001-ig épült meg, az akkori összes belterületi ingatlan bekötése a városi hálózatra biztosítva lett. A beruházás főként állami céltámogatási pályázatból, önkormányzati forrásból és a lakosság által alapított Csatornaépítő Társulat forrásából készült el. Az iparterületen, lakóterület fejlesztéseknél a beruházást az érdekeltek saját forrásból építették-építik ki.

A szennyvízhálózat hossza: 163 km.

A szennyvízcsatornába történő illegális csapadékvíz rákötéseket az ÉDV Zrt. 2020-ban elkezdte felderíteni, melynek tervszerű, következetes folytatása, visszaellenőrzése elengedhetetlen feladat. Ezzel egyidejűleg a lakosságot a csapadékvíz elhelyezésének, hasznosításának lehetőségéről a rendelkezésre álló fórumokon tájékoztatni kell.

Szennyvíztisztító-telep

A Városi Szennyvíztisztító-telep I. üteme a Coca-Cola Beverages Kft-vel közös beruházásban állami céltámogatási pályázat keretében 1995-ben épült meg. Az I. ütem hidraulikai kapacitása 4500 m³/nap – az akkori igényeknek megfelelően 3000 m³/nap Coca-Cola gyári szennyvíz, 1500 m³ kommunális szennyvíz. A szintén pályázat keretében megvalósult II. ütem további 1500 m³/nap városból érkező szennyvíz tisztítását tette lehetővé, így a telep 6000 m³ szennyvíz kezelését tudja elvégezni.

Az üzemeltető jelzése alapján a biztonságos üzemeltetés érdekében szükséges a szennyvíztisztító-telep fejlesztése, melynek tervezését rövidtávon, megvalósítását pályázati lehetőség esetén középtávon meg kell valósítani.

Beruházási, felújítási költségek az elmúlt években

2017.	2018.	2019.
49 M Ft	136 M Ft	36 M Ft

Tervezett beruházások

ÉV	tervezett beruházás	forrás
2021	Dunaharaszti, MÁV-Alsó I. ütem: Homoktövis utca (Szennyvíztisztító telep - Fecskefű utca között) nyomóvezeték építése + bevezetés a telepre	bérleti díj maradvány
2021	Dunaharaszti, MÁV-Alsó II. ütem: Fecskefű utca (Homoktövis utca - Lehmann kapitány utca között) nyomóvezeték építése	bérleti díj + maradvány
2021	Dunaharaszti, MÁV-Alsó II. A. ütem: 24 TT iskola szennyvizének a kiépült rendszerig való vezetése	bérleti díj
2022	Dunaharaszti, MÁV-Alsó III. ütem: Fecskefű/Egry József utca (Lehmann kapitány utca - Somogyváry Gyula utca között) nyomóvezeték építés + Csontváry utcai vezeték kiváltás	bérleti díj
2023	Dunaharaszti, Klapka utcai átemelő + MÁV alatti átvezetés I. ütem: tervezés, engedélyezés	bérleti díj
2023	Dunaharaszti, Klapka utcai átemelő + MÁV alatti átvezetés I. ütem: Klapka utcai átemelő építése + távfelügyelet kiépítése	bérleti díj
2024	Dunaharaszti, Klapka utcai átemelő + MÁV alatti átvezetés II. ütem: Kinizsi utca - Somogyváry Gyula utca között nyomóvezeték és MÁV alatti átvezetés kiépítése	bérleti díj

Tervezett felújítások

ÉV	tervezett felújítás, pótlás	miből
2021	Dunaharaszti csatornahálózat, (házi) átemelő szivattyúk felújítása	Bérleti díj
2021	Dunaharaszti szennyvíztisztító-telep, víztelenítő gépház emelőkapuinak cseréje	Bérleti díj
2021	Dunaharaszti csatornahálózat, átemelő szivattyúk pótlása	Bérleti díj

2022	Dunaharaszti csatornahálózat, (házi) átemelő szivattyúk felújítása	Bérleti díj
2022	Dunaharaszti szennyvíztisztító-telep, konténerek cseréje	Bérleti díj
2022	Dunaharaszti szennyvíztisztító-telep, kiegyenlítő és anoxikus medence gépészeti felújítása	Bérleti díj
2022	Dunaharaszti csatornahálózat, átemelő szivattyúk pótlása	Bérleti díj
2023	Dunaharaszti csatornahálózat, (házi) átemelő szivattyúk felújítása	Bérleti díj
2023	Dunaharaszti csatornahálózat, átemelő szivattyúk pótlása	Bérleti díj
2024	Dunaharaszti csatornahálózat, (házi) átemelő szivattyúk felújítása	Bérleti díj
2024	Dunaharaszti szennyvíztisztító-telep, levegőztető medence gépészet pótlása, felújítása	Bérleti díj
2024	Dunaharaszti csatornahálózat, (házi) átemelő szivattyúk pótlása	Bérleti díj

XIII. CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS

A) Beruházások

A-3 belvízcsatorna belterületi szakasz burkolása PM_CSAPVÍZGAZD_2017/39. pályázat

Költség	2017.	2018.	2019.
pályázaton belüli	1.016.000 Ft	67.266.700 Ft	195.563.128 Ft
pályázaton kívüli	7.405.619 Ft	0 Ft	14.562.931 Ft
Összesen:	8.421.619 Ft	67.266.200 Ft	210.126.059 Ft
Mindösszesen:			285.814.378 Ft

Egyéb beruházások

Költség	2017.	2018.	2019.
csapadékvíz	58.000.000 Ft	55.000.000 Ft	44.000.000 Ft
belvíz	15.000.000 Ft	10.000.000 Ft	0 Ft

Fenntartási, üzemeltetési költségek

Költség	2017.	2018.	2019.
csapadékvíz-belvíz	48.000.000 Ft	48.000.000 Ft	48.000.000 Ft

A városi csapadékvíz-elvezető rendszer közel 30 km hosszú zárt csatornahálózatból, és kb. 60 km burkolt nyíltárok rendszerből áll, emellett helyi szivárogtató nyílt árkok, szivárgó kutak szolgálják a vízelvezetést. A Város domborzata tagolt, talajszerkezete változó, a talajvíz szintje a 0,5 m- 10 m-ig mozog. Ezek a tényezők mind befolyásolják a csapadékvíz lefolyását, beszivárgását. A vízelvezető rendszer gerincét a főgyűjtők képezik, melyek a hozzájuk csatlakozó gyűjtőcsatornák, nyílt árkok rendszerek által összegyűjtött csapadékot a befogadóba vezetik.

- **Dózsa György úti főgyűjtő**

A Dózsa György úti csatorna a legrégebbi a Városban, az aluljáró építésével egyidejűleg készült el, átmérője 60-80 cm, anyaga beton, de van falazott része is, néhány éve a betorkollás előtti szakaszának rekonstrukciója megtörtént, de a további szakaszának felújítása hosszútávon, ütemezetten megoldandó feladat. A Város fejlődésével egyidejűleg megnövekedett vízgyűjtő területe, a burkolt felületek nagyságának arányában az összegyülekezési idő felgyorsult, valamint az utóbbi évek extrém intenzitású csapadékhullásából adódóan a Némedí úti aluljárót rendszeresen elönti a víz.

Mivel ezt kiküszöbölni nem lehet – aránytalanul nagy költséggel járó beruházással is csak enyhíteni lehetne a problémán: 4-8 m mélységben 1-2 m átmérőjű új csapadékcsatorna építése 1,7-2 km hosszban – viszont a meglévő csatorna ütemezett bővelésével, valamint a Baktay tértől indulva egy párhuzamos, magasabb vezetőségű új csapadékcsatorna építésével a terhelés megosztható, ezzel előntések száma és mértéke csökkenthető. A beruházás rövidtávon tervezendő, megvalósítását pályázati forrásból javasoljuk megoldani.

A vészjelző rendszer kiépítésére – vízszintérzékelő automatikusan piros lámpával lezárja az aluljárót és a forgalmat terelő útra vezéreli – engedélyezési tervvel rendelkezünk. A kivitelezést a Budapest-Keclebia vasútvonal átépítésével együtt javasolt megvalósítani.

- **A-3 belvízcsatorna**

A belvízcsatorna belterületi szakaszának felújítása, burkolása, a Duna-Tisza Csatornába történő betorkollás előtti áteresztő átépítése 2019-ben befejeződött. A beruházás eredményeként a mederbeli lefolyási sebesség jelentősen megnőtt, így a korábbi évekhez képest már extrém felhőszakadásnál sem történt kiöntés. További, középtávú feladat – tervvel rendelkezünk – a külterületi szakasz burkolása, melynek folyamánként az árhullám levonulása még gyorsabb, biztonságosabb, valamint a becsatlakozó A-3-7 belvízcsatorna visszaduzzasztó hatása is csökkenhet, ezáltal az iparterületi, Határ úti vízgyűjtő területről lefolyó csapadékvíz is gond nélkül levezethető a befogadóba.

Középtávon szükséges ezen kívül az A-3 belvízcsatorna 51. főúton túli, Alsónémedi felé cső szakaszának tervszerű mederkostrása annak érdekében, hogy az út alatt megépített áteresztő árapasztó funkcióját be tudja tölteni.

- **A-3-7 belvízcsatorna**

A Határ út mélypontjainak megfelelő vízelvezetése érdekében a belvízcsatorna Határ úttal párhuzamos szakaszának mederrekonstrukciója, áteresztő átépítése középtávon megoldandó feladat.

B) Lokális, rövid- és középtávon megoldandó feladatok

A megfelelő vízelvezetés érdekében az összes főgyűjtő kitorollási szakaszának rekonstrukcióját ütemezett fenntartási munkák keretében meg kell oldani.

Az utóbbi évek építkezései, a burkolt felületek megnövekedése mellett elsősorban az extrém, villámárvíz okozó csapadékhullások miatt, a város néhány pontján jelentkező lokális csapadékvíz-elvezetési probléma orvosolása szükséges:

- Soroksári út vízelvezetése az M0-tól a HÉV átjáróig
- Magyar utcai csapadékcsatorna és felszíni vízelvezető rendszer rekonstrukciója, nyomóvezeték kiépítése a DTCS-ig

- Földvári utca iskola előtti szakaszának vízvezetése (parkoló, járdaépítéssel együtt)
- Határ út Kócsag és Botond utca közötti szakaszán záportározó építése
- Golgota utcai csatorna rákötése a Bethlen utcai csapadékcatornára
- Fűzfa utca csapadékcatorna építése, bevezetése a DTCS-be.

További lokális problémák, melyek legtöbbször csak egy-egy ingatlant érintenek, azonban megoldásuk nagyobb beruházással jár, így több év alatt, ütemezve lehet kivitelezni:

- Szondy utca 34.
- Dr. Pósta S. utca 31.
- Felső-Duna utca 23.
- Mindszenty utca eleje
- Mindszenty focipálya parkoló
- Mindszenty utca – Arany János utca buszmegálló
- Baktay utca 13. előtt
- Klapka utca - Baktay utca sarok
- Kisfaludy utca Szent István utcától A3-ig
- Dr. Pósta Sándor utca – Csokonai utca sarok
- Széchenyi utca 31.
- Széchenyi utca 55-57.
- Rónai utca – Botond utca sarok
- Fő út 121-123.
- Fő út vége 179-től
- Lehel köz vége
- Semmelweis utca 20.
- Duna utca hajógyár telephely
- Király utcai árkok
- Márton Áron utca 12.
- Némedi út 17.
- Golgota utca 46.
- Klauzál utca 40-42.
- Kőrösi Csoma Sándor utca 11.
- Csokonai utca 5. – Kőrösi Csoma Sándor utca sarok
- Csokonai utca 1-3.
- Móra Ferenc utca – Eötvös utca sarok
- Egry József utca 7-9.
- Lovas utca 2-4.
- Móricz Zsigmond utca 14.
- Baross utca 28.
- Zrínyi utca eleje
- Babits utca 16. és 21.
- Dankó Pista utca
- Szilágyi utca 40/B.
- Fő út 151.
- Pipacs utca.

Szükséges a lakosság tájékoztatása az ingatlanok csapadékvíz elhelyezési-hasznosítási lehetőségéről annak érdekében, hogy minél kevesebb legyen a hirtelen lefolyó vízmennyiség. A lehető legtöbb víz helyben tartásával – szivárgók, vízgyűjtők létesítésével, túlfolyóval történő kivezetésével – az összegyülekezési idő megnövekszik, ezáltal az árhullámok csúcsa lecsökkenthető, a csapadékvíz-elvezető hálózat kevésbé megterhelt, biztonságosabban tudja elvezetni a lefolyó vizeket.

XIV. HULLADÉK-GAZDÁLKODÁS

Jelenleg Dunaharasztiiban a kötelező közszolgáltatás keretében a rendszeresített 60 liter, 110 liter, 120 liter, 240 liter, 1100 liter űrtartalmú gyűjtőedények elszállítását 2018. január 1-től az ÉTH ÉRD és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Zrt. látja el.

A hulladékok begyűjtését és szállítását alvállalkozóként a MULTI-Dh Nonprofit Kft. és a MULTISZINT Kft. végzi heti rendszerességgel.

A lakosság részére térítésmentesen biztosított a háztartásokban szelektíven gyűjtött hulladékok elszállítása is. Az elszállításra 2 heti rendszerességgel kerül sor (nem visszaváltható, átlátszó, ásványvizes és üdítő palackot (PET palack); üveget (boros, pezsgős-, szörpös-, sörös-, befőttes üveg); kötegelve kihelyezett papírhulladékot (újság, íves papírhulladék, nem szennyezett hullámkarton) szállítanak el.

A kerti hulladék heti rendszerességgel történő elszállítását külön megrendelés alapján a közszolgáltató meghatározott időszakban házhoz menő gyűjtéssel, térítési díj ellenében elvégzi.

Évente két alkalommal (tavasszal és ősszel) az összegyűjtött kerti hulladék – meghirdetett napokon – térítésmentesen elszállításra kerül.

Évente egy alkalommal 2 m³ mennyiségig a lakosság – a közszolgáltatóval egyeztetett időpontban – házhoz menő lomtalanítási lehetőséget vehet igénybe. Az ezen felüli mennyiség elszállítására is van lehetőség, de azért már térítési díjat kell fizetni. A háztól történő közvetlen elszállítással kiküszöböltük a közterületet elborító, sokszor a forgalmat is akadályozó hulladékok megjelenését, amit az előző gyakorlat – meghirdetett, utcai elszállítás – eredményezett.

Ezen felül az Önkormányzat – térítésmentesen – veszélyes- és elektronikai hulladékgyűjtést tart, gyűjtési pont kijelölésével, mely nagy népszerűséget élvez és mindig hatalmas mennyiségű hulladék kerül elszállításra, évről évre egyre több. Évek tapasztalatai alapján külön gondoskodunk ezen alkalmakkor a gumiabroncsok elszállításáról is (bruttó 6-11 millió Ft/év).

Kiemelt figyelmet fordít az Önkormányzat a közigazgatási területen illegálisan lerakott „elhagyott” hulladékokra, melyek felderítése után megbízott vállalkozó minimum évente kétszer, de ha szükséges, akkor többször is, elvégzi ezek összegyűjtését és legális lerakóba történő szállítását (bruttó 10 millió Ft/év).

Ezen felül a lakosság – laccímekártya bemutatása mellett – a biológiailag lebomló többlet zöldhulladékát, térítésmentesen beszállíthatja a Dunaharaszti Komposztálóba. Több közintézményünkben külön szárazelem gyűjtőket helyeztünk ki és gondoskodunk azok elszállításáról.

Fentiek tükrében, levonva a gyűjtött tapasztalatokat, úgy véljük, hogy a lakosság részére nyújtott szolgáltatások köre kielégítő, lefedi a lakossági hulladékok körét, de a jövőre nézve elkerülhetetlen, hogy a veszélyes és elektronikai hulladék gyűjtésének gyakoriságát növeljük az igényeknek megfelelően.

A rendszeres zöldhulladék gyűjtésén kívül arra biztatjuk a lakosságot, hogy gondoskodjanak az ingatlanukon keletkezett zöldhulladékuk komposztálásáról.

Anyagi lehetőségeink függvényében - növelve a humán és technikai erőforrásainkat - igyekszünk visszaszorítani az illegális hulladéklerakások számát és mennyiségét.

XV. A KÖZÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE

A város kezelésében lévő úthálózat jelentős értéket képvisel az önkormányzat törzsvagyonában. Jelenleg 110 km hosszú közúthálózatunk van, ebből 90 km hosszú szilárd útburkolatú, a járdahálózat kb. 120 km. Az úthálózat üzemeltetésére és fenntartására évente jelentős összeget kell fordítani (bruttó 127 millió Ft/év) ahhoz, hogy azokat a közlekedésbiztonság követelményeinek megfelelő állapotban tartsuk. Az utak jelentős része már aszfaltozott, ezen túlmenően több közlekedési létesítmény létrehozását tűztük ki célul. E feladatok elvégzése természetesen rangsorolás és műszaki felmérés alapján történik.

- Kialakításra került 6 db okos zebra (Liszt F. u. – Némedi út, Táncsics M. u. – Némedi út, Fő út 89 sz. előtt, Dózsa György út – Móra F. u., Némedi út – Knézich u., Némedi út – Thököly u.)
- Az elmúlt években jelentős járdaépítéseket hajtottunk végre. Elkészült a Szent István utca északi oldala, az Andrássy utca déli és a Némedi út déli oldala a teljes szakaszon.
- Útfelújítás keretében elkészült a Temető utca, Móricz Zs. utca, Kőrösi Cs. S. utca, Határ út (vasút és Táncsics M. u. közötti szakasz), Jedlik Á. utca (Puskás T. – Schwarzmüller Kft. közötti szakasz), Baktay E. utca (Temető u. – Klapka u. szakasz), Táncsics M. utca, Mátyás király utca (Temető u. – Kinizsi u. szakasz), Szent István utca, Munkácsy M. utca, Golgota utca (Némedi út – Andrássy u. szakasz), Bezerédi utca (Haraszty F. u. - Paál L. u. szakasz), Lehmann kapitány utca (MÁV- Alsó u. és Zsálya u. közötti szakasz), Jókai M. utca, Mindszenty utca (Dózsa György út – Kossuth L. u. szakasz), Földvári utca, Nádor utca (Fő út- Földvári u. szakasz), Rákóczi F. utca (Kandó K. u. – Táncsics M. u. szakasz), Határ út (Knézich u. – Jedlik Á. u. szakasz), Bánki Donát utca, Csonka J. utca, Jedlik Á. utca. A Kandó utca utépítése kiemelt feladat lenne, de a tervezett vasút bővítés miatt évek óta húzódik, az utépítés megkezdése előtt a zárt csapadékvíz elvezetéséről gondoskodni kell.
- Paradicsom szigeti utépítések: Ponty u., Tátika u., Csatorna u. egy szakasza, Búzavirág sor egy szakasza, Búzavirág u. és Taksony sor közötti átjáró. A sziget további utcáinak és szakaszainak kiépítését is tervezzük.
- Elkészült a Károlyi M. utca teljes szakaszának felújítása és azon forgalomtechnika kialakítása, jelzőtáblák és forgalomlassító küszöbök létesültek. Elkészült az utca melletti járda is.
- A Gábor Á. utca – 51. sz. főút csomópontban turbó típusú körforgalom épült ki.
- A Damjanich utcában (Arany J. u. – Vörösmarty u. szakasz) párhuzamos parkolók kerültek kialakításra, az orvosi rendelő megújulásával párhuzamosan.

További célok, fejlesztési tervek (16. számú melléklet):

- Gyalogátkelőhelyek bővítése: Dózsa Gy. út – Ady E. u. csomópont, Móricz Zs. u. - Dózsa Gy. út csomópont, Némedi út – Táncsics M. u. csomópont, Andrássy u. – Munkácsy M. u. csomópont, Andrássy u. – Kós K. u. csomópont, Határ út – Knézich u. csomópont, Határ út – Botond u. csomópont, Eötvös u. – Deák F. u. csomópont, Jókai M. u. – Deák F. u. csomópont, Mindszenty u. – Arany J. u. csomópont, Rákóczi F. u. kisiskola előtt.
- Gázcsere-telep helyén parkolók kialakítása
- A Sport sziget területén parkolók kialakítása
- MÁV-Alsó vasútállomás környezetében parkoló létesítésének vizsgálata
- P+R parkolók további létesítése a HÉV állomás környékén (MÁV beruházás keretében), egyrészt a Fő út mentén, akár a remíz kiváltásával, másrészt az egykori Autótechnika-telep területén, melynek állomás felőli megközelítését egy gyalogos aluljáró szolgálhatná ki; ez lehetőséget adhatna egy kulturált nyilvános WC elhelyezésére is
- Paál L. utca mentén parkoló, járda és kerékpárút kiépítése
- Tervezzük a Paál L. utca utépítését és a Paál L. utca és az 51. sz. főút csomópontban körforgalom kiépítését

- A Némedi út teljes kétoldali szakaszán parkolók kialakítása és az északi szakaszon elválasztás nélküli kerékpárút kialakítása
- Kerékpáros koncepció megalkotása
- Dunaharaszti – Taksony összekötő kerékpárút kiépítése
- Az EUROVELO kerékpárút rendszerhez történő csatlakozás lehetőségeinek vizsgálata
- Kerékpáros és közlekedési koncepciók tervének felülvizsgálata
- Sport szigeti sétány kialakítása
- Fő úttal párhuzamos Duna-parti sétány kialakítása
- Forgalomlassító küszöbök elhelyezése a gyűjtő- és nagy forgalmú önkormányzati kezelésű utakon (ezek a városi intézmények környezetében már kialakításra kerültek).
- A Fő úton (Szent István Plébániatemplom – Mindszenty u. szakasz) és a kapcsolódó mellékutcák szakaszain (Erzsébet utca, Agorasztó T. utca, Márton Á. utca) 2 órás parkolási idő bevezetése.

XVI. HELYI TÖMEGKÖZLEKEDÉS

Jelenleg a VENTONA-Trans Kft. látja el ezt a közszolgáltatást, szerződése 2023. május 31-ig szól. A feladat ellátása során az alábbi célok megvalósítását tartjuk szem előtt:

Folyamatosan megvalósítandó cél:

- 2021. évben 5 db új EURO VI/2 típusú diesel busz beszerzése és beüzemelése
- további, kulturált buszmegállók létesítése
- útvonal módosítása - bővítéssel
- járatsűrűség felülvizsgálata
- a Volánbusz, a HÉV és a MÁV menetrendjéhez való igazodás.

XVII. KÖZVILÁGÍTÁS

Dunaharaszti közvilágításának korszerűsítése időszerűvé vált, mivel a jelenlegi lámpatestek energiahatékonysága nem megfelelő és műszaki szempontból is elavultak, ennek következményeként a közvilágítás költségei a városban évről-évre nőnek. Tanulmánytervek alapján a LED technológiával 40-50 százalékos energia-megtakarítás, azaz áramköltség csökkenés lenne elérhető. A fejlesztés eredményeként az energia-megtakarításon felül a település általános megvilágítási szintje és a megvilágítás egyenletessége jelentősen javulna. A minőségi LED eszközök biztosítanák a szükséges hosszú távú üzembiztonságot, üzemképességet, ezáltal növekedne a hasznos égési idő és csökkenne a meghibásodás miatti kiesett időszak. Szintén kiemelt cél az újonnan kiépítendő gyalogos-átkelőhelyek környezetében kiemelt közvilágítás kiépítése, illetve a kialakítandó parkok, sétányok mentén térvilágítás kiépítése, a meglévők fejlesztése.

XVIII. KÖRNYEZETVÉDELEM, ZÖLDTERÜLETEK

A város zöldterületeinek kialakítása az elmúlt években kiemelt szerepet kapott, melynek eredményeként megépültek a városképet meghatározó parkok, terek.

- Hősök tere
- Baktay tér
- Kegyeleti park
- Római katolikus templom kertje, Kerkai Jenő park
- Tulipán tér
- Millennium park
- Laffert-kúria barokk kert
- Sport-szigeti parkerdő

- Játsszóterek
- A Sport szigeten, közvetlenül a Duna part mentén 2019-ben sikerült kialakítanunk egy szabadidő eltöltésére alkalmas kb. 2000 m² nagyságú területet, mely a Píknik Part elnevezést kapta.

A vonzó városkép fenntartása érdekében fontos feladat a parkok, terek folyamatos karbantartása, a köztisztaság fenntartása.

A Fenntartás során elvégzendő feladatok: gyomtalanítás; tápanyag utánpótlás; növényvédelem; öntözés; fű- és sövény-nyírás; fák-cserjék metszése, kivágása; gyepfelület takarítása, gyepszellőztetés; parki sétányok és utak hó- és síkosság-mentesítése; parkokban, tereken illegálisan elhelyezett hulladékok folyamatos összegyűjtése, elszállítása; köztéri szemetes gyűjtőedények rendszeres ürítése, tisztántartása.

Egyéb kiemelt feladatok: parlagfű-mentesítés, utcafásítás.

Zöld Haraszi program

2019-ben indítottuk a Zöld Haraszi programot és a program keretén belül a Dunaharaszti zöldfelületeinek növelését jelöltük ki célul (bruttó 20 millió Ft/év).

A Fogadj Örökbe Egy Fát alprogrammal kezdtük meg az akciót, melynek keretében a lakosság számára az Önkormányzat ingyenesen facsemetéket biztosított. A program keretén belül a Hősök terére, a Piac térre és a Sport szigeti parkerdő területére, az A-3 belvízelvezető csatorna mellé és a játszóterekre, valamint azok környezetébe is telepítettünk fákat, növényeket.

Tervezett parképítések, zöldterület fejlesztések:

- Bezerédi lakóterület területén sport és szabadidő park kialakítása
- Sport sziget komplex fejlesztése
- Parti tanösvény kialakítása
- Fahíd építése a Sport-szigeti Holtágon
- Némedi út fásítása
- Városi sportlétesítményekhez kapcsolódó zöldterület fejlesztések
- Játsszóterek építése és fásítása
- Városi Köztisztasági fásítása
- Térvilágítás folyamatos korszerűsítése.

A Zöld Haraszi programot tovább kell folytatni. Óriási az igény a lakossági faültetések támogatására, amely szemléletformáló erő is egyben. Érvényesítenünk kell a zöldterület-fejlesztés új, modern szempontjait: nem elég a megfelelő számú fák telepítése, a maximumra kell törekedni. A város alkalmas parkjaiban meg kell kezdeni a méhlegelők és a rovarhotelek kialakítását, ebbe a munkába be kell vonni az iskolákat is. Törekedni kell a minőségi zöldterületek kialakítására, a megfelelő fajok kiültetésére, a szakszerű kertészeti megoldásokra. Ebből a célból szükséges egy városi főkertész alkalmazása, kreatív és ötletes zöldterületi koncepciók megalkotása és végrehajtása.

Turisztika és idegenforgalom

Az északi Duna-part, a Sport-sziget, a Hókony-sziget és a Paradicsom-sziget alkotja Dunaharaszti négy, rekreációs és természeti karakterekkel rendelkező üdülőterületét. A természeti környezetben elhelyezkedő üdülőterületek mellett a hajdani kavicsbánya-tavak is üdülési célokat is szolgálnak.

A város egyedülálló természeti adottságokkal rendelkezik az idegenforgalom és turisztikai ágazat lehetőségein belül, ugyanakkor az elmúlt évek fejlesztései alapvetően nem ezt a szektort célozták. A város fejlesztési stratégiájában ezért kiemelt szerepet kell, hogy kapjon ennek az ágazatnak a fejlesztése.

További kiemelt környezetvédelmi célok:

- Belterületi utak pormentesítése, burkolása, környezeti hatások nyomon követése (monitoring rendszer üzemeltetése, por- és zajmérések)
- Belterületi zöldfelületi rendszer fejlesztése, fenntartása
- Csapadékvíz elvezető rendszer optimális kiépítése, meglévők folyamatos karbantartása
- Allergiát okozó anyagok csökkentése
- Helyi értékek védelme
- Hatékony energiagazdálkodás
- Hulladékgazdálkodás fenntartása, fejlesztése
- Környezettudatos életforma ösztönzése, szemléletformálás
- Környezeti információs rendszer kiépítése
- Szennyvíztisztító bővítése
- Zajtérkép alapján készült intézkedési terv feladatainak ellátása
- RSD és holtágainak kotrása, az iszaposodás elkerülésére.

XIX. KÖZTEMETŐ

A Városi Temető bővítésére szánt, a környékbeli intézményfejlesztések miatt ugyanakkor csökkentett terület még 20 évig elegendő lesz a koporsós temetések kiszolgálására. A temetkezési szokások megváltozásával viszont előtérbe kerül egy újabb urnafal felépítése, ami kisebb helyigénye miatt is kedvezőbb lenne számunkra. Fontos feladat a temető megfelelő körbekerítése és újrafásítása. A temető „főútvonalaí” mentén egész fasorok hiányoznak, a nyári időszakban tartott szertartások idején komoly gondot jelent az árnyék hiánya, ugyanakkor a fásítás egyébként is alapvető törekvése az Önkormányzatnak a város teljes területén.

A temető irodaépületének külső felújítására már az idei évben sor került volna, ezt azonban a pandémia miatti takarékoskodás okán elhalasztottuk. Ezek a munkák sokáig már nem várathatnak magukra. Az irodát nemrég felújítottuk, amint a ravatalozó előtti nyitott teret is, ezen épületrészek állapota megfelelő.

XX. KÖZBIZTONSÁG

2019 végén Dunaharaszti Város Képviselő-testülete elhatározta, hogy a korábbi időkben két fővel működő közterület-felügyeletet egy magasabb szintű, szervezettebb, a város jelenlegi igényeiből jobban igazodó, a Polgármesteri Hivatal új szervezeti egységét képező Rendészeti Irodát hoz létre, amely 2020. március 1-től hivatalosan is megkezdte működését.

A város lakosság száma és az infrastruktúra helyzete

Dunaharaszti Város jelenlegi állandó lakosság száma a 2015. december 31-i adatokhoz képest már több mint háromszoros növekedést mutat, így a becsült adatok alapján az állandó és ideiglenes lakosok számát is figyelembe véve a város lakossága megközelítheti, vagy már át is lépte a 26 ezres lélekszámot.

A lakosság számának növekedésével, az új lakónegyedek beépülésével nőtt a közterületek és a gépkocsik száma, ezzel együtt a közterület-felügyelők munkája is megsokszorozódott. További feladatokat adott a gyorsan szaporodó cégek, valamint az iparterület egyre nagyobb területigénye is, amely szintén növelte a városi átmenő forgalmat, a cégekhez érkező teher- és személygépjárművek is jelentősen megnövelték a napi intézkedések számát.

A Rendészeti Iroda főbb feladatai

A közterület-felügyelők feladatait az 1999. évi LXIII. törvény szabályozza, amely általánosságban az alábbiakat tartalmazza: a közterület-felügyelő szolgálata ellátása során a környezet, a közrend, a közbiztonság védelme érdekében felügyeli a közterületek rendeltetésszerű használatát, végzi a jogsértések megelőzését, megakadályozását, megszüntetését, illetve szankcionálását, ellátja az önkormányzati vagyon védelmét. Folyamatos hatósági ellenőrzése során figyelemmel kíséri a közterületen folytatott, engedélyhez kötött tevékenységek szabályszerűségét, a környezetvédelmi, állategészségügyi, közegészségügyi szabályok és önkormányzati rendeletek betartását.

Együttműködés a helyi rendvédelmi és polgári szervekkel

A Rendészeti Iroda a megnövekedett igényeket a helyi rendőrséggel és polgárőrséggel közösen, egymást kiegészítve kívánja ellátni. Sajnos az Iroda irányába támasztott igények egyre jobban meghaladják a rendelkezésre álló erőket, így a közterület-felügyelet jelenlegi létszáma, valamint a rendőrség egyre csökkenő jelenléte jelentős mértékben kihat a város közbiztonságára, közrendjére. A fennálló helyzet javítása érdekében szükséges lenne városunkban egy városi rendőrkapitányság létrehozása, amely rendvédelmi egység magába foglalná Dunaharaszti, Taksony és Dunavarsány településeket. Ez a lépés kiküszöbölné azt a problémát, hogy városunk nagyon sok esetben rendőri jelenlét nélkül van, és a lakosság jobb híján a Rendészeti Irodától várja el a rendőri feladatok ellátását.

A Rendészeti Iroda, mint magasabb szervezeti egység foglalja magába a közterület-felügyeletet és a városban működő térfigyelő kamerarendszert. Ez a szervezeti egység a jövőben bővíthető a mezőőri szolgálattal, valamint az önkormányzati természetvédelmi őrszolgálattal. Természetesen figyelembe véve a helyi területi adottságokat, ezek a szolgálati egységek csak lehetőségek, a tényleges bővítést a feladatok meghatározásával összhangban kell megtenni.

A létszámhelyzet alakulása, tervezete

A közterület-felügyelet 2020-ig három fővel hajtotta végre a napi feladatokat. Összehasonlítva más, hasonló területtel és lakosságszámmal rendelkező városok, budapesti külső kerületek helyzetével, látható a különbség: az összehasonlításba vont városok, kerületek 20-45 fővel látják el feladataikat. Ezt alapul véve a Városvezetés célja, hogy 2022. december 31-ig a jelenlegi közterület-felügyelet létszámát 12, a térfigyelő kamerarendszer létszámát 3 főre emelje, majd 2023. és 2024. évben az aktuális helyzetnek megfelelően hajtson végre létszámemelést.

Év	LÉTSZÁM	LÉTSZÁMEMELÉS	AKTUÁLIS LÉTSZÁM
2020.	Létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 3 fő ➤ kamera rendszer kezelő 1 fő ➤ ügyintéző 0 fő ➤ irodavezető 1 fő 2020. január 1-i állapot összlétszám: 5 fő	közterület-felügyelő 4 fő ügyintéző 1 fő	Aktuális létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 7 fő ➤ kamera rendszer kezelő 1 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2020. október 1-i állapot összlétszám: 10 fő
2021.	Létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 7 fő ➤ kamera rendszer kezelő 1 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő	közterület-felügyelő 3 fő kamera rendszer kezelő 1 fő	Aktuális létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 10 fő ➤ kamera rendszer kezelő 2 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő

	2021. január 1-i állapot összlétszám: 10 fő		2021. december 31-i állapot összlétszám: 14 fő
2022.	Létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 10 fő ➤ kamera rendszer kezelő 2 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2022. január 1-i állapot összlétszám: 14 fő	közterület-felügyelő 2 fő kamera rendszer kezelő 1 fő	Aktuális létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 12 fő ➤ kamera rendszer kezelő 3 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2021. december 31-i állapot összlétszám: 17 fő
2023.	Létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 12 fő ➤ kamera rendszer kezelő 3 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2023. január 1-i állapot	közterület-felügyelő ...fő kamera rendszer kezelő ...fő ügyintéző ...fő	Aktuális létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 12 fő ➤ kamera rendszer kezelő 3 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2023. december 31-i állapot
2024.	Létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 12 fő ➤ kamera rendszer kezelő 3 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2024. január 1-i állapot	közterület-felügyelő ...fő kamera rendszer kezelő ...fő ügyintéző ... fő	Aktuális létszám: <ul style="list-style-type: none"> ➤ közterület-felügyelő 12 fő ➤ kamera rendszer kezelő 3 fő ➤ ügyintéző 1 fő ➤ irodavezető 1 fő 2024. december 31-i állapot

Technikai fejlesztés jelenlegi állapota, ütemezése

➤ **Gépjárművek helyzete:**

A közterület-felügyelet korábban 1 db Opel Astra típusú gépkocsival és 1 db Dacia Duster típusú gépkocsival látta el feladatait. 2019. év végén a meglévő kettő darab gépkocsi mellé egy új Dacia Duster gépkocsit vásárolt a Hivatal, ami már jobban lehetővé tette a fokozatos létszámemeléssel a jelenléte, a járőr- és egyéb feladatok ellátását.

A fejlesztés időszere volt, mivel az Opel gépkocsi 2008-as kiadású, és futásteljesítménye meghaladta a 418 ezer kilométert, a Dacia Duster 2013-as kiadású, futásteljesítménye 163 ezer kilométer.

A fejlesztés eredménye folytán mindhárom gépkocsi egységes megjelenést kapott a „RENDESZET” és „KÖZTERÜLET FELÜGYELET” feliratokkal.

A jövőben szükséges lesz még egy darab gépkocsi beszerzése, mivel a megnövekedett igények és feladatok ezt megkövetelik.

➤ **A térfigyelő kamerarendszer helyzete:**

A városban telepített kamerák száma 72 darab, amelyek befogják a jelentősebb forgalmi helyeket, képet adnak a fennálló közrendi és közbiztonsági helyzetről, és nem elhanyagolható a szerepük a bűnmegelőzésben. A város fejlődésével egyenes arányban válik szükségessé a meglévő kamerarendszer bővítése. A jelenlegi felmérés alapján még legalább 20 darab kamera elhelyezése lenne szükséges.

A jelenlegi térfigyelő rendszerünk – tekintve, hogy jelenleg csak rendszerfelügyeletet látunk el – nem elég hatékony, mivel így nincs folyamatos megfigyelés, valamint a beérkezett jelzésre nincs reagáló egység. Fontos lenne a kamera megfigyelő személyzet legalább 3 főre való emelése, így mind a megfigyelés, mind a reagálás hatékonysága érezhető lenne.

További fejlesztést igényel a jelenlegi kameraszoba nagyobb légtérű helyiségbe való áthelyezése, és a megfigyelő monitorok számának bővítése, modernizálása.

➤ **A bűnmegelőzést szolgáló mobilkamerák helyzete:**

Városunk Budapest mellett a legközelebbi agglomerációban lévő település. Ebből a területi sajátosságból kifolyólag sokan tesznek le illegálisan az építési törmeléktől kezdve a kommunális hulladékig mindenfajta szemetet, mivel az átmenő forgalom és a területi felosztottság ezt lehetővé teszi.

Fejlesztési tervünkben szerepel mobilkamerák és gyorsan telepíthető fix kamerák beszerzése, ami a felderítő munkánkat nagymértékben segítené.

KÖZLEKEDÉSI ÁLLAPOTOK	KÖZTERÜLETEK ÁLLAPOTA	PREVENCIÓ, SZANKCIÓ
PARKOLÁS ✓ Jelenlegi parkolási szokások feltérképezése ✓ Jelenlegi parkolási rendszerek feltérképezése ✓ Parkolási rend kialakítása ✓ Új parkolók létesítése ✓ Közlekedési táblák, útburkolati jelek felülvizsgálata ✓ Okos kerékpártárolók kiépítése ✓ Kerékpárosok sötétedés utáni láthatósága ✓ Közlekedési park kialakítása ✓ Erdei tanösvény kialakítása ✓ Gyalogos átkelők felülvizsgálata, új gyalogátkelők kijelölése, létrehozása	KÖZBIZTONSÁG, KÖZREND ✓ Rongálások megakadályozása <ul style="list-style-type: none"> • épített környezet • parkok, játszóterek • tájékoztató táblák • szemetesek • stb. ✓ éjszakai, gépkocsival, motorkerékpárral elkövetett közlekedési szabálysértések, csendháborítás szankcionálása ✓ illegális szemétkerakás megakadályozása, felderítése	PREVENCIÓ ✓ tájékoztatás, média használata ✓ a lakosság, mint – elsődleges jelzőrendszer bevonása ✓ nevelési, oktatási intézményekkel kapcsolattartás SZANKCIÓ ✓ ellenőrzés ✓ figyelmeztetés ✓ büntetés

XXI. DV DUNAHARASZTI VAGYONGAZDÁLKODÁSI KFT.

A DV Dunaharaszti Vagyongazdálkodási Korlátolt Felelősségű Társaságot az önkormányzati vagyon szakszerű, a piaci elveket is figyelembe vevő kezelésére hozta létre a Képviselő-testület. Korábban a lakás- és helyiséggazdálkodás,- üzemeltetés tette ki a társaság tevékenységének szinte 100%-át, míg az elmúlt években a vállalkozási jellegű tevékenység is megjelent a cég profiljában, melynek megrendelője túlnyomó mértékben az Önkormányzat. Az ügyvezető igazgató a tulajdonos céljainak megfelelően bővítette a munkavállalók létszámát, így már el tudja látni a háziorvosi és a gyermek háziorvosi rendelőépületek teljes körű üzemeltetését, karbantartását, a buszmegállók takarítását éppúgy, mint bizonyos zöldterületi munkák elvégzését.

A következő években indokolt a fent vázolt folyamat erősítése, a DV Kft. megbízása olyan munkák elvégzésével, amelyeket az Önkormányzat hagyományosan külső partnerekkel végeztet el, és ahol a társaság versenyképes ajánlatot tud tenni. Az elmúlt évek kedvező tapasztalataiból kiindulva folyamatosan át lehetne adni az önkormányzati intézmények üzemeltetési feladatait, munkáit a cég részére.

Dunaharaszti, 2020. október 27.

 Dr. Szalay László
 polgármester